

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Našaja vsak četrtak in velja s poštno vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za štiri leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopošilja do odpovedi. — Udje „Kakavnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta št. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo: Koroška cesta št. 5, vsprejema naročnine, inserate in reklamacije, za dvakrat 25 vin., za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede zjutraj. — Ne zaprete reklamacije so poštnine proste.

Današnja številka obsega 12 strani.

Dne 11. avgusta 1912 v St. Jurju ob juž. železnici velika slavnost „Orlov“ v čast narodnemu boritelju Slomškemu.

K našim „Orlom“!

Pešajo peruti sivemu sokolu. Pagliaruzzi.

Sokol ni našel poti k srcu našega slovenskega ljudstva. Njegovo torišče so bila samo mesta in trgi, njegovo jedro je bilo vedno liberalno. Tudi narodnost pri slovenskem Sokolstvu ni ostala neomadeževana. Ni še preteklo mnogo let, odkar je vsa slovenska javnost zastarmela, da je voditelj slovenskega Sokolstva svoje podjetje pod zelo čudnimi okoliščinami prodal Nemcem. V verskem oziru liberalen, v narodnem oziru nezanesljiv, nasproti kmetu in delavcu previsok, to je slika, ki si jo je ustvarilo Sokolstvo samo med slovenskim ljudstvom s svojim delovanjem.

Krščansko-socialna organizacija na Slovenskem išče najožjega stika z ljudstvom v vseh njegovih dobrih in plemenitih pojavih. Spoštuje in neguje versko prepričanje v njem, zadošča njegovim željam po vedno večji izobrazbi, pospešuje njegovo pravno in telesno vzgojo, brani pravice njegovega jezika in z enako ljubeznijo objema vse sloje slovenskega ljudstva, ne glede na bogastvo, stan in starost. Naravno, da je morala krščansko-socialna organizacija za slovenske mladeniče in moške ustvariti lastno telovadno organizacijo. In tako je nastal Orel.

Kako potreben je bil Orel, pokazala je njegova nenavadno hitra rast. Mladi Orel že nadkriljuje po svojem številu sivega Sokola. S posebnim navdušenjem je prišla pod orlovsko zastavo kmečka in delavska mladina, koje žuljave roke pri liberalni organizaciji niso našle prijaznega sprejema. A tudi po mestih in trgih si je pridobila nova telovadna organizacija pristaše pri vseh onih, ki so ostali zvesti veri, jeziku in demokratičnemu duhu slovenskega ljudstva.

Orlovska organizacija je vseslovenska. Vsi Orli imajo skupno vodstvo, isti poslovnik in isti krog. Vendar imajo različne dežele za organizacijo in agitacijo tudi svoje samostojne pododbore. Tako tudi Stajerska.

Stajerski Orli nastopijo letos prvič kot samostojna pokrajinska organizacija. Za kraj nastopa so si izbrali St. Jurij ob juž. žel. za dan 11. avgusta. Na to slavlje vabijo vse svobodomislečce Slovence. Smatramo za dolžnost slovenskega ljudstva, da se odzove vabilu svoje mladine. S svojim obilnim obiskom naj jo oškoduje za vse napore, ki jih je imelo pri svoji organizaciji, in za vse sramotivne, s katerimi so jih obsipavali, kakor vse, kar je pošteno, naši liberalci.

V prvi vrsti se nam zdi potrebno, da se udeleži Orlovske slavnosti kmečko in delavsko ljudstvo. Našega Orla je rodila tudi zavest, da se v liberalnih telovadnih organizacijah prezira in zapostavlja kmečki ter delavski stan. Za čast teh dveh stanov se torej trudi in bori slovenski Orel in zato bi naj ob najlepših dnevih Orla stala tudi kmet in delavec ob njegovi strani. Ljubezen za ljubezen, zvestoba za zvestobo. Za dan 11. avgusta naj se razlega po celem Slovenskem Stajersku mogočen klic:

K našim Orlom v St. Jurij ob južni železnici!

Kako se napravi priziv proti osebno dohodninskemu davku.

Davčne oblasti so začele zadnja leta tudi kmečke posestnike z osebno-domodninskim davkom obdavčevati, in te dni se dostavljajo plačilni nalogi za osebno dohodnino. Priziv je koleka prost in se vložiti v 30 dneh od dneva vročitve. Komur se godi krivica, naj napravi priziv. V naslednjem priobčujemo obrazec pri-

ziva. Po tem vzorcu bodo posestniki lahko tudi sami naredili prizive, ki so prikrojeni njihovim razmeram.

C. kr. okrajno glavarstvo (davčni oddelek)

Mariboru.

Proti plačilnemu nalogu od 1. julija 1912, št. ... se pritožim iz sledečih vzrokov:

1. Podpisani sem svoje dohodke vestno naznanil in priznal. Po moji napovedi znašajo dohodki le 840 K in ne 1285 K.

2. Dohodki iz posestva so v zadnjih treh letih povprečno znašali, kakor sem jih v napovedi navedel. Navadni dohodki iz posestva se porabijo zopet v gospodarske stroke.

3. Za prodano živino sem izkupil samo 540 K in ne 620 K, ker sem bil primoran v času, ko je bila nizka cena, dobro pitano živino prodati, in da se mi stanje živine ne zniža, sem moral živino za rejo (vožnjo, krave za mleko) drago kupiti.

4. Iz gozda morem le vsakih 20 let več dohodkov dobiti in vsako leto posekam in prodam le za 300 K in ne za 700 K. Les je še mlad in tri orale povega nasada.

5. Vrednost moje kuhinje in ene izbe kot stanovanje je vredno samo 120 K in ne 230 K, ker za tako stanovanje bi noben najemnik na deželi več ne plačal. Kuhinja pa ni namenjena samo za-me, temveč se rabi tudi za družino.

6. V napovedi omenjeni obrabni stroški na poslopih v znesku 100 K, so se od davčne oblasti znižali na 50 K.

Zahtevam, da se moja napoved pripozna, ker vrednost vseh mojih poslopij znaša gotovo 10.000 K, in zato 1%no obrabljenje ni previsoko cenjeno.

7. Za nakup umetnih krmil za živino, živinsko sol, umetni gnoj, sem na leto izdal 420 K in ne samo 135 K, kakor trdi davkarja.

8. Za obresti v M... posojilnici (hranilnici) plačal od 2800 K kapitala (dolga) obresti 140 K, zavarovalnino zoper ogenj 26 K, in zavarovalnino zoper nezgode itd. 40 K.

9. Plačilo in hrana za hlapca in dve dekli znesse 1615 K in ne samo 380 K, kar je iz sledečega računa razvidno: Letna plača za hlapca brez hrane znesse 144 K, za deklo 140 K, tedaj 2 dekli 280 K. Hrana je tudi vredna za posle na dan po 1 K, tedaj hrana in plača za 3 posle na leto 1615 K.

10. V moji napovedi sem omenil tudi 25 K stroškov v bolnišnici pri poslih, katere mi je pa davčna oblast črtala. Tudi proti temu vlagam priziv in zahtevam, da se teh 25 K pripozna, ker moji posli niso pri nobeni bolniški blagajni zavarovani, vsak posestnik je pa postavno dolžan, bolne posle brezplačno oskrbovati, ali stroške v bolnišnici, oziroma zdravniku in zdravila plačati. Tako stroški zadenejo dostikrat gospodarja, in zato je upravičeno, da se pri meni, ki imam 3 posle, vsaj 25 K kot stroški pri gospodarstvu vračunajo.

Iz teh navedenih vzrokov zahtevam, da se moja napoved pripozna, in prosim: C. kr. okrajno glavarstvo naj priziv slavni prizivni komisiji predloži, in ista naj me z ozirom na mojo napovedbo (moj stvarni čisti dohodek) v znesku 850 K od osebno-dohodninskega davka oprosti, in že plačani dohodninski davek povrne.

N. N. ...

posestnik v Orehovi vasi, hiš. št. 10.

Ta priličen priziv kot obrazec sem namenoma obširno sestavil, da je razvidno, v kateri obliki se pri poedinih točkah ugovarja. Pri prizivu proti samo previsoki odmeri osebne davka se v sklepnem stavku piše: „Čisti dohodek znaša 1380 K in zato prosim, da se plačilni nalog v tem smislu popravi.“

Zalibog, da je večkrat res, da se celo pravilno spisani in popolnoma utemeljeni prizivi zavrnejo, in zato mnogi posestniki prizivov več ne vlagajo, češ, da se davčne oblasti na nje itak ne ozirajo. Toda vsakokrat se to vendar-le ne zgodi. Zato bi naj pa le vsak, od katerega se tirja neopravičen osebno-dohodninski davek, vedno vložil priziv, da bodo davčne oblasti videle, da si tudi kmet ne da dopasti vsake krivice in se zna braniti. Če bi se pa davčne oblasti in prizivne komisije na utemeljene pritožbe in prizive ne ozirale, naj se javijo taki slučaji v „Slovenskem Gospodarju“, in to gradivo bodo potem naši poslanci na

primeren mestu porabili ter nas pred krivičnim davčnim pritiskom branili in delovali, da se ta trda postava olajša.

Svoječasno bo objavil „Slovenski Gospodar“ tudi vzorec, kako se napovedne pole pravilno in utemeljeno izpolnijo za leto 1913.

F. Pišek,
državni in deželni poslanec.

Politični ogled.

V notranji politiki vladajo sedaj počitnice. Cesar je v Ištu, avstrijski in ogrski ministri so v letoviših ali kopališčih. Le na Češkem trajajo še dalje nemško-češka pogajanja, o katerih se piše danes, da obetajo uspeh, jutri zopet, da se bodo kmalu razbila. Resnica bo, da so velike težave pri pogajanjih. Na Hrvaškem pa komisari Čuvaj naprej in pripravljajo proces proti svojemu napadalcu dijaku Jukiću. Na Kranjskem pa se je sešel dne 23. t. m. deželni zbor na pordnevno zasedanje, na katerem se bo rešilo nekaj nujnih zadev. Bolj živahna kot notranja, pa je zunanja politika. V Evropi so med posameznimi skupinami držav velike napetosti, posebno zaradi Balkana. V Turčiji je vse v plamenu in nihče ne ve, ali iz tega ne nastane hipoma evropski požar.

Stajerski deželni zbor. Nemški in slovenski liberalni listi vedo že veliko povedati o pogajanjih za delazmožnost stajerskega deželnega zbora. Našim čitateljem ni treba povdarjati, da je vse njihovo pisarjenje izmišljotina in laž. Le toliko je resnice, da je načelnik kluba veleposestnikov, grof Attems, povprašal pri načelniku Slovenskega kluba, dr. Korošču, ali so Slovenci voljni, se pogajati, kar se mu je seveda potrdilo. Pogajanje še ni bilo nobenih, Slovenski klub vsled pomanjkanja tvarine o pogajanjih ni imel zadnji čas nobene seje, in zato so tudi vsa nasprotstva, ki so se po liberalnih poročilih baje pokazala v klubu, le gola laž. Naši pristaši imajo s tem nov dokaz, da se ne sme liberalcu nikdar in nikjer verjeti.

Nemški svobodomiselnih učitelji imajo občni zbor svojega stanovskega društva v Dornbirnu na Predarlskem. Tamkaj se hudo kregajo na svoje svobodomiselnih državne poslance, češ, da so jim pred volitvami veliko obetali, dosedaj pa še nič izpolnili. Učitelji pač počasi spoznavajo liberalne voditelje, naše slovensko ljudstvo jih je hitreje presodilo in jim obrnilo hrbet. Kdor verjame liberalcu, se gotovo opeče. Zastopnik stajerskega liberalnega učiteljstva je poročal o zahtevah ljudstva po prenosni ljudske šole ter vse, ki delajo za letno šolsko dobo ali za poldnevni pouk, imenoval nazadnjake in označil celo gibanje za narodni zločin. Hvala Bogu, da se nihče več ne briga za to, kaj liberalni učitelji govorijo, temveč se jim vsakdo pomilovalno smeji.

O črnogorskem kralju objavljajo belgrajski listi čudne članke, ki jih je baje narekoval ubegli bivši črnogorski minister. Članki javljajo, da je kralj Nikola dobival od Rusije in Avstrije mnogo milijonov denarja, ki ga je pa deloma naložil pri inozemskih bankah. Tem vestem se pa ne more verjeti, ker je znana nakana Srbije, ki bi hotela razširiti svoje ozemlje s tem, da se združi s Črno goro in da s tem zapre tudi Avstriji pot do Balkana. Tudi dunajsko časopisje zanika te vesti in pravi, da je porabil kralj Nikita podpore, ki jih je dobil, za prosvetne in gospodarske potrebe Črne gore.

Novo turško ministrstvo. Ker se prejšnjemu turškemu ministrskemu predsedniku, Sajd-paši, ki nosi v Turčiji ime veliki vezir, ni posrečilo dobiti mladoturkom prijaznega vojne ministra, je odstopil. Sul-tan mu dolgo ni mogel najti naslednika. Sedaj ga je vendar-le dobil v osebi doseđanjenega predsednika gospodske zbornice, Mukhtar-paša. Minister za zunanje zadeve postane baje Kiamil-paša, za notranje Ferid-paša. Mladoturki pa s tema dvema niso zadovoljni, posebno s Kiamil-pašo ne. Zahtevajo tudi, da se turški državni zbor ne razpusti, ker se bojijo, da ne pridejo več nazaj v doseđanji moči. Vse kaže, da se podira moč mladoturkov. Ali bo to počirjanje zvezano z notranjimi nemiri, nam pokažejo že prihodnji dnevi.

Rusko-japonska pogodba. Bilo se je vedno bati, da pride med Rusijo in Japonsko zaradi azijskih pokrajin Mongolije in Mandžurije prej ali slej zopet do spopada. Sedaj pa se poroča, da je pogodba med

obema državama glede Mongolije in Mandžurije gotova stvar in da se tekom teh dni podpiše. Med Rusijo in Japonsko bodo torej zavladale prijateljske razmere.

Vznemirljivi dogodki.

1. Mladoturška stranka, ki je z uporomo odstavljenega prejšnjega sultana, vzela sultanom samovladarstvo ter uvedla državni zbor in posadila novega sultana na prestol, je začela izgubljati vpliv med ljudstvom in vojaštvom. Voditelji mladoturške stranke so framasoni in svobodomislec, ki tega niso držali, kar so obetali. Različnim narodnostim v turški državi so obetali prostost, a so jih še hujše tlačili, kot se je to dogajalo pod samovladarskim sultanom. Zato tudi upor v Albaniji. Častnikom so obljubili trajen vpliv na upravo, a so jim pred kratkim s posebno postavo odvzeli vsako pravico, vmešavati se v politiko in javno življenje. Uporno ljudstvo in uporni častniki, ki so strmoglavili prejšnji samovladarski način vladanja, so torej užaljeni in nezadovoljni, ker vidijo, da so jih svobodomiselnih voditelji ogoljufali.

Nevolja proti mladoturški stranki, ki ima sedaj večino v državnem zboru, je tako velika, da je moral dosedanji veliki vezir Sajd-paša odstopiti, ker noben častnik ni hotel postati več pod mladoturško vlado vojni minister. Na novo ministrstvo bodo nasprotniki mladoturkov vplivali, da razpusti sedanji državni zbor, ker upajo dobiti pri volitvah večino. Mladoturki pa pretijo za slučaj, da se razpusti državni zbor, z novim uporom. Toda tudi vojaštvo noče več mirno prenašati mladoturške strahovlade in si brusi sablje. In tako se je bati, da nastanejo na Turškem kmalu hudi notranji boji. Brat bo vstal proti bratu.

2. Italija ima na Turškem dobre špijone, ki z bistrim očesom opazujejo notranje turške dogodke. Upali so, da se jim bo posrečilo pri teh zamotanih razmerah, ko so turški častniki bolj hudi na mladoturke kakor na Italijane, prevariti turško brodogeje v Dardanelah, je uničiti ter si tako pripraviti prosto pot v Carigrad, kjer bi diktirali Turkom mir radi Tripolitani, kakor je nekdanji sklepal Bismark s Francozi mir v Parizu ter jim ugrabil Elzaško-Lotrinsko.

V noči dne 19. t. m. okoli 1. ure zjutraj je udrlo 6 italijanskih torpedovk v Dardanele. Turške trdnjave pa so jih opazile in začele na nje streljati. Streljanje je trajalo več kot pol ure. Italijanske torpedovke so se potem umaknile. Poročilo pravi, da so namevale torpedovke porabiti nočno temo, da poženejo v zrak turško brodogeje, ki se nahaja v Dardanelah. Italijanom se je poskus sicer tokrat ponorečel, odjadrali so iz Dardanel z dolgim nosom, toda kakor hitro nastanejo notranji nemiri, gotovo bomo zopet kaj slišali o Italijanih pred Carigradom. In če bo stal Italijan pred Carigradom, pribežal bo tudi Rus, Srb in Bulgar bo vdrl v Makedonijo in začelo se bo mesarsko klanje.

3. Tudi Albanci so postali zopet bolj korajžni, ko so izvedeli za ostro nasprotstvo med vojaštvom in mladoturško vlado, tem bolj, ker je vojaštvo nasproti mladoturkom obsojalo nasilno postopanje nasproti Albancem. Najnovejša poročila pravijo, da je vsa Albanija v ustaji in da se je celo vojaštvo združilo z upornimi Albanci. Pripravlja se skupen oklic na vse Albance. Ako se to uresniči, potem je vojskina nevarnost velika. Italija bo gotovo hotela pomagati Albancem, toda Avstrija tega ne bo smela pripustiti, kajti Italija, ako se utabori v Albaniji, lahko zapre vsak trenutek pot naši trgovini in našemu brodogeju v Sredozemsko morje. Zato mora ostati Albanija neodvisna od Italije kakor sedaj, ali pa mora stopiti v prijateljsko z Avstrijo.

Znano je, da so se leta 1906 poklonili albanski škofje v Dubrovniku prestolonasledniku Franc Ferdinandu ter so ga prosili, naj bi naš cesar še nadalje ščitil albanske katoličane. Albanci si že od nekdanj žele urejene razmere in so vedno upali, da dobe v tem pogledu pomoč od Avstrije. Toda Avstrija se doselej ni smela na Balkanu niti zganiti, ne da bi ugovarjale druge evropske velevlasti in pretile z vojsko. Cesar pa Avstrija v mirnih časih ni upala storiti, izkušala bo sedaj v nemirnih časih izvesti Italijo. In Avstrija bi v tem slučaju morala braniti svojo čast in svojo svobodo na morju.

V nevarnih časih živimo, vznemirljivi dogodki se odigravajo pred našimi očmi.

Razne novice.

* Godovi prihodnjega tedna:

- 28. nedelja: 9. pobink Viktor.
- 29. ponedeljek: Marta, d.; Beatriks, d.
- 30. torek: Abdon in Senen, m.
- 31. sreda: Ignacij Lojol, sp.
- 1. četrtek: Vezi Petra, ap.; Mak. b.
- 2. petek: Porcijunkula, Alfonz L.
- 3. sobota: Lidija vd.

* **Mlad doktor.** Na graškem vseučilišču je bil dne 20. julija promoviran za doktorja prava naš štajerski rojak Anton Ogrizek, doma od Sv. Eme. Mlademu doktorju naše čestitke!

* **Iz šole.** Na širzedni ljudski šoli pri Veliki Nedelji je razpisano mesto učiteljice; na širzednici v Cirkovcah mesto učitelja in učiteljice, in na širzednici v Št. Vidu pri Ptujju mesto učitelja. Prošnje do 25. avgusta.

* **Iz sodnijske službe.** Žandarmerijski stražmojster Janez Erjavec, je imenovan za kancelista pri okrajni sodnji v Ljutomeru. Prestavljen je kancelist Karol Cvetko iz Rogateca k okrajni sodnji v Celju.

Za kancelista pri okrajni sodnji v Rogatecu je imenovan Karl Kočnik.

* **Romanje k Mariji Pomagajna Brezje** priredi letos Krščansko-socialna zveza. Vlak gre iz Celja dne 5. avgusta zjutraj in pride nazaj v Celje dne 6. avgusta popoldne.

Vozni red in cene so sledeče:

Iz Celja	ob 8. uri	predpold.	Cena: III. razred		II. razred	
			K 6-80	K 11-—	K 6-60	K 10-—
" Laškega	" 8. " 14 min.	"	" 6-60	" 10-—	" 6-60	" 10-—
" Rimskih toplic	" 8. " 24 "	"	" 6-60	" 10-—	" 6-20	" 9-—
" Zidanega mosta	" 8. " 39 "	"	" 6-—	" 8-50	" 6-—	" 8-50
" Hrastnika	" 8. " 52 "	"	" 6-—	" 8-50	" 6-—	" 8-50
" Trbovelj	" 9. " 16 "	"	" 6-—	" 8-50	" 6-—	" 8-50
V Otoče pride	" 11. " 48 "	"	" 6-—	" 8-50	" 6-—	" 8-50

Nazaj se peljemo v terek, dne 6. avgusta. Vlak vozi nazaj iz postaje Lesce in bo sprejel romanje tudi na postaji Otoče. Iz Lesce gre vlak ob 1. uri 15 minut popoldne, iz Otoče pa ob 1. uri 30 minut popoldne, ter pride nazaj v Celje ob 5. uri popoldne, tako, da se romarji lahko takoj odpeljejo proti Brezicam, v Savinjsko dolino in proti Mariboru. Takih kart, s katerimi bi se dalo enkrat prestopiti in z drugim vlakom peljati nazaj, nam železnica, žal, ni dovolila. Za otroke nad 4 leta stare je treba plačati kakor za odrasle. Posebni lepaki se ne bodo izdali. Če. gg. dušne pastirje uljudno prosimo, naj opozorijo blagohotno ljudi na to romanje, ter naj bodo tako dobri, da zberejo denar in kolikor mogoče skupno naročijo karte, ker nam s tem prihranijo mnogo stroškov. Svoje stroške naj si takoj odštejejo. Karte se pošiljajo le proti gotovemu plačilu. Vsak romar lahko obišče tudi Bled, ako hoče. Po obiskovalce Bleda pride vlak v Lesce in ni treba zato nič doplačati. Karte je treba naročiti najpozneje do 29. julija, ker drugače ne moremo več naročiti potrebnih vozov. Denar se naj pošlje edino-le na naslov: Romarski odbor v Mariboru, Koroška cesta 5. Dne 5. avgusta ne bo nikdo več dobil karte na postaji ali pa na vlak. Kdor torej hoče romantičnimi, naj si karto že poprej pravočasno naroči. Romarski odbor.

Slovenska Dijaška zveza priredi dne 15. avg. v Št. Ilju v Slov. gor. veliko obmejno Slomškovo slavnost.

* **Število vzornih župnij** se množi. Naše vrste se dan za dnevom množijo. Zopet smo dobili iz cele vrste župnij veliko število novih naročnikov. Konjice so poslale 12 novih, iz pošte Zalec celo okrog 20 novih, plačujočih naročnikov za naš list. Največ pa so jih poslale Gotovlje. Veseliti mora vsakega zavednega našega pristaša, da okolica liberalnega Žalca kar trumoma prestopa v naš tabor. Živele vzorne župnije! Živele posebno naša Savinjska dolina!

* **Deželni denar.** Deželni odbor razglašja, da je letos že do konca junija razdelil učiteljem 10.000 K podpore, in da je določil še 4.000 K na novo za podporo učiteljem. Kadar se gre za kmečke pogorelece, ponorečence, po toči in povodnji poškodovane, takrat pa deželni odbor nima denarja, takrat se izgovarja na slovensko obstrukcijo. Za kmete nimajo nemški gospodje v Gradu pač nikdar denarja. Pred kratkim se je dalo tudi graškemu gledališču 14.000 K podpore.

* **Naše mladine** bi se radi polastili. Nemška družva Südmark, razni Turvereini itd. imajo v večjih mestih, tako v Mariboru, v Gradu in drugod posebne odseke in posredovalnice, po katerih iščejo nemški mojstri in drugi delodajalci mladino, posebno slovensko, za delo v svojih tovarnah in obrtih. Stara reč je namreč, da je vse, kar je slovenske krvi, marljivo in uporabno pri vsakem delu. A ta družva nimajo poštenega namena, pridobiti naši mladini zaslužek, ampak hočejo napraviti iz nje janičarje-odpadnike. Slovenski fant se pri zagrizenih nemških mojstrih in tovarniških popolnoma pokvari; izgubi ljubezen do maternega jezika, do domovine, izgubi vero, in tak človek je potem hujši kot najzagrizenejši Nemeč. Zatorej stariši, bodite pazljivi in povprašajte poprej, preden daste svojega otroka kam v tuje mesto v uk. Mi imamo sedaj v vseh mestih naša društva, ki vam bodo oskrbela naslove poštenih mojstrov, katerim lahko slobodno zaupate svoje otroke.

Zakaj so nekateri učitelji proti cerkvi? V „Učiteljskem Tovarišu“, glasilu liberalnih učiteljev, se večkrat bere, da se bojujejo učitelji le za izboljšanje plač in da so pri nas le zato proti duhovnom in cerkvi, ker jim katoliška stranka noče izboljšati plač. To pa ni pravi vzrok. Katoliška stranka na Nižjem Avstrijskem in Tirolskem je učitelstvu plače zelo zvišala, tako, da pride na Nižjem Avstrijskem učitelj do plače 4100 K, na Dunaju celo do 4800 K, in meščanske šole učitelj na Tirolskem ima plače 5467 K, na Dunaju pa 5500 K. Ondotna židovsko-liberalna učiteljska glasila pa vendar vedno zabavljajo zoper katoliško stranko. Vzrok zabavljanju tedaj ni prazni želodec, ampak neredno življenje in tedaj vere prazno srce. Učiteljem manjka katoliške vzgoje ob času, ko hočijo v pripravnicu. To zadevo bo treba pri nas najprej izboljšati.

* **Častna beseda** liberalnega učitelja. V socialno-demokratskih listih izhajajo pogostoma članki, podpisani z imenom Fr. Šimanovsky, v katerih se na podoben način žali in sramoti vera in duhovščina. Pri nedavnih sodnijskih preiskavi pri okrajnem sodišču v Kromerizu se je dognalo, da je pisatelj Šimanovsky učitelj Fr. Holub. Holub je sedaj prošil za mesto šolskega vodje v Vacenovcah na Češkem. V seji okrajnega šolskega sveta je govoril zlasti zastopnik učiteljsva, učitelj Gabriel iz Boršova, za Holuba, da bi mesto dobil. Zoper Holuba je nastopil grof Seilern, in sicer iz tega razloga, ker se o Holubu trdi, da je istoveten s

pisateljem Šimanovsky, ki brezbožno sramoti katoliško cerkev in vero. Kot dokaz svoje trditve je predložil in dal prebrati nekatere članke Šimanovskega. Sedaj pa je vstal zastopnik učiteljsva, Gabriel, in je rekel grofu dobesečno: „Milostljivi gospod grof, častno besedo Vam dam, da Holub ni pisal teh člankov.“ Nato je odgovoril grof Seilern: „Ako mi daste častno besedo, da Holub teh člankov ni pisal, verjamem Vam kot častnemu možu, in potem tudi jaz zoper Holuba nimam ničesar.“ Po tej izjavi je bil Holub z večino enega glasu, onega grofa Seilerna, predlagan za učitelja v Vacenovcah. Po glasovanju pa stopi učitelj Gabriel h grofu Seilernu in mu pravi: „Gospod grof, zdaj je že, kar je; sedaj Vam že lahko povem; da je te članke vendar-le Holub pisal.“ Te besede so seveda grofa osupnile, toda premagal se je in mirno rekel: „Nisem mislil, da najdem take značaje v onem stanu, ki ima nalogo, odgojevati in izobraževati našo mladino.“ Takoj po teh besedah je odšel iz seje. Učitelj Gabriel je hitel v graščino prositi grofa odpuščanja, toda ta ga ni sprejel, in obenem se je tudi zahvalil za čast, biti član okrajnega šolskega sveta. Gabriel je bil radi tega v disciplinarni preiskavi.

* **Sijajna zmaga.** Občina Moste pri Ljubljani je bila dozdaj vedno trdnjava liberalne stranke. A pri občinskih volitvah v nedeljo jo je po vročem volilnem boju zavzela Slovenska ljudska stranka, ki je zmagala v vseh treh razredih z velikimi večinami. Liberalci so popolnoma poraženi.

* **Požarne brambe.** Sedaj razglašajo liberalci, da se bodo posebno zanimali za snovanje novih požarnih bram in za tesno združenje že obstoječih. Sedež zveze bi naj bil kakor dosejaj, v Žalcu. Gotovo ni za naše požarne brambe zelo razveseljivo, da bi se morale dati komandirati iz zagrizenega liberalnega trga, v katerem se kaže liberalizem večkrat v najbolj posurovelih oblikah, zato bo treba misliti na lastno zvezo naših požarnih bram. Ta zveza bi naj stopila v stik s slovenskimi brambami drugih dežel. Kakor čujemo, so poslali liberalci nekega svojega pristaša iz Žalca, agitirati za svojo organizacijo. Pozor pred liberalci! Požarne brambe se naj snujejo, a nikdar pod komando liberalcev!

* **Zgodovina kat. cerkve** se imenuje knjiga, ki jo je spisal dr. Anton Medved. Cena vezani knjigi je 3 K. Zgodovina katoliške cerkve je prvo, v slovenskem jeziku sestavljeno delo te vrste, ki se ne bo samo v naših srednjih šolah, (VIII. razred) s pridom uporabljalo, temveč bo vsakemu izobražencu prav prišlo. Pisatelj je kot dober zgodovinar že davno znan, knjiga pa, ki jo imamo pred seboj, je v vsakem oziru vzorna. Dasi so posamezni odstavki kratki, pa so jedernati in mikavno pisani. Zlasti so dobro slikane cerkvene razmere med Slovenci; tako stare kakor srednjeveške in moderne razmere so vseskozi pogojene. Razup dijak se bo tega dela lahko v največjo korist posluževal duhovnik, ki bo v tem delu kratko, a naseledno zanesljivo tvarino, kadar bo hotel opisovati rast, boje in zmage svete cerkve tekom človeške zgodovine. Enako bo služila knjiga predavatelju in govorniku. Naroči se v tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

* **P. n. krajne šolske svete,** oziroma šolska vodstva, opozarjamo, da ima tiskarna sv. Cirila v Mariboru pa razpolago vse najraznovrstnejše tiskovine za cenjene šolske urade, kakor tudi razne šolske in pisarniške potrebsčine, s katerimi točno in redno postreže.

* **Soc. demokratje** in njih ljubezen do bogatašev. Rdečkarško časopisje piše sicer zoper kapitaliste in se hučuje nad njimi, češ, da so pijavke, ki pijejo kri delavstvu. To je vse res in mi bi to odobraval, ako bi socialisti tudi izvajali primerne posledice. A kaj se v resnici godi! V državnem zboru je najlepša prilika, nastopiti proti kapitalistom s pomočjo novih postav, ki bi omejile oduhuško početje kapitala in naložile za razne luksuse primerne davke. Ko so predlagali krščanski poslanci v dunajski zbornici, naj se obdavčijo samodrči, s katerimi se vozijo ošabni mogotci, tedaj so glasovali brezverski sodrugi proti temu davku, ker se niso hoteli zameriti milijonarjem, od katerih dobivajo pod roko razne podpore, zlasti za časa volitev. Taka je dejanska ljubezen rdečkarjev do bogatašev.

* **Kje se spi** največ alkohola? List „Deutscher-österreichische Turnzeitung“ priobčuje v številki z dne 4. julija t. l. pod zgoraj navedenim poglavjem kratko razpravo. Številke bi znale marsikoga zanimati. Izražunalo se je, da pride na Francoskem na vsako glavo 9'69 l alkohola, v Italiji 6'53, v Belgiji 5'44, v Švici 5'42, v Španiji 4'63, na Portugalskem 4'27, v Avstriji 4'26, v Nemčiji 4'18, v Belgiji 3'42 litra alkohola. Proti koncu piše ta nam Slovanom skrajno sovraženi list sledeče: „Škoda, da iz Avstrije nimamo poročila, kolika razlika v pitju alkohola je med Slovani in Nemci.“ Ako res hočejo dognati, kateri izmed teh dveh narodov najbolj pijančuje, naj si blagovolijo sestaviti izkaze, n. pr. iz ptujškega okrajnega glavarstva, kjer ptujška cunja že sama na sebi tako zvani „šnopsarski list“ širi s šnopsom germansko kulturo med ljudstvom, pa ne morebiti samo ob volitvah, temveč zmiraj naprej. Ljudstvo slovensko, varuj se nesrečnega alkohola!

* **Koliko Slovencev,** koliko Slovanov je v Avstriji? Kakor izkazuje uradno izvestje, Slovenci pri ljudskem štetju nismo nazađovali, časi je mnogo Slovencev zatajilo „občevalni“ jezik. Slovencev so našli v Avstriji 1.252.940 (pred 10 leti 1.192.780) in 768.422 Srbo-Hrvatov (pred 10 leti 711.380). Od zadnjega ljudskega štetja, ki je bilo leta 1900, smo se torej pomnožili Slovenci za 60 tisoč 160 duš, torej za 5'4%. Pri

zadnjem ljudskem štetju smo se nahajali glede napredovanja na zadnjem mestu, sedaj so pa na zadnjem mestu Rusini. Na Kranjskem je Slovencev 490.978, Nemcev 27.915 (za dva odstotka manj kot leta 1900), na Štajerskem je Slovencev 409.684 (za skoro 1'8 odstotka manj kot pred 10 leti), Nemcev 983.252. Na Primorskem je Slovencev 266.614, drugih Jugoslovanov 170.773, Italijanov 356.495, Nemcev 29.077. Na Koroškem so našli po „občevalnem jeziku“ Slovencev 82.212, zvskoro 4 odstotka manj kot leta 1900. V Celju so našli 4625 Nemcev in 2.027 Slovencev, v Mariboru 22.153 Nemcev, 3823 Slovencev, v Ptuj 3672 Nemcev, 602 Slovenca, v Celovcu 25.582 Nemcev, 1761 Slovencev, v Gradcu so našli med 151.781 prebivalci 1.050 Slovencev. Slovencev je faktično mnogo več, kot jih izkazuje uradna statistika. Slovenci napredujemo, dasi bi radi nasprotniki to utajili. O tem, koliko našega naroda pogoltno izseljevanje, o tem pa molče viri. Čehov so našli 6.435.983, za 480.586 več kot leta 1900, Poljakov so našli 3.518.859, za 708.832 več kot leta 1900, ter so se torej Poljaki pomnožili za 10'04 odstotka. Rusinov je 3.518.854, pri zadnjem ljudskem štetju jih je bilo 3.375.576, pomnožitev 4'25 odstotka. Nemcev so našli v Avstriji 9.950.266 (pred 10. leti 9.170 tisoč 939, torej so se pomnožili Nemci za 8'49 odstotka), Italijanov so našli 783.334 (pred 10. leti 727.102, pomnožitev 7'73 odstotka), Rumunov so našli 275.114 (leta 1910. so jih našli 230.963, pomnožitev 6.09 odstotka), Madžarov 10.974 (pred 10. leti 9.516).

* **Zadružna Zveza** v Mariboru javlja vsem svojim članicam, da se dobi g. nadrevizorja Vladimira Pušenjaka redno vsak ponedeljek ob uradnih urah v pisarni, Koroška cesta šte. 5. Če pa želi kdo kak drug dan z njim osebno govoriti, naj nekaj dni prej javi svoj prihod, da ga more g. Pušenjak doma počakati. Ker mora g. Pušenjak sam opraviti vse revizije in vso organizatorično in drugo zunanje delo, ni mogoče, da bi bil več kakor en dan redno doma v pisarni.

* **Gradec.** Slavnost Orlov se je v nedeljo, dne 21. julija, krasno obnesla. Ob 7. uri zjutraj smo se zbrali na kolodvoru, da pričakamo Orle iz Maribora. Po sprejemu se pođamo v društvene prostore „Kresa“. Popoldan so se zbrali Orli na odločenem prostoru. Vili se je hud dež. Čakali smo eno uro. Nenadoma se prismehljala solnce, trobenta zapoje in Orli jo mahnejo korajžno v dvorano, spremljani od godbe s Slomškovo koračnico. Gostje so pozdravljali Orle z „Živio“-klici, a čuli so se tudi sramotni klici liberalnih Sokolov, za katere se pa nihče ni zmenil. Tukaj so zopet pokazali naši Sokoli svojo „naprednost“! Bili so navzoči tudi Nemci, kateri so cel čas mirno sledili telovadbi in ob koncu izrekli pohvalo. Po rajalnem pohodu so se izvajale proste vaje in skupine. To je potrdilo občinstvo s ploskanjem; posebno spričevalo pa so dobili naši Orli od nasprotnikov, kateri so z napetimi očmi poraženo gledali. Sedaj ni bilo čuti nobene psovke več. Po skupinah je nastopil brat Spešič z deklamacijo: Ob 50letnici smrti Antona Martina Slomškega. Potem se je vršila telovadba na bradlji. Po orodni telovadbi je nastopil govornik, nam vsem zelo priljubljeni g. Jožef Puntar, ker je bil g. Žebot iz Maribora zadržan. Njegove besede so nam zopet vžgale ljubezen do domovine. Bratom Orlom je klical: Vstrajajte pri začetem delu, skrbite pa tudi za lepoto svojega telesa, katerega vezbate in krepite pri telovadbi; ne skrunite ga z nerednim življenjem! Pazite pa tudi na čistost svoje duše! V zdravem telesu biva zdrava duša. Po slavnostnem govoru se je vršila „moreska“. Prikazale so se prve sablje, in bilo je vse pokoncu. S spremljevanjem godbe so bratje Orli imenitno sukali sablje. Odmevali so glasni klici: „Živio Orli!“ Človek je v trenutku pozabil, da se nahaja v nemškem Gradcu. Po telovadbi je bila prosta zabava z godbo, petjem in šaljivo pošto. Slavnost je trajala do 10. ure v noč.

* **Ogledovanje živine.** Sporazumno z okrajnimi odbori se bodo vršila letos sledeča ogledovanja živine: dne 27. avgusta v Ormožu, 28. avgusta v Slovenjem Gradcu, 29. avgusta v Sevnici ob Savi, 30. avg. v Celju, 31. avgusta v Kaplji vasi (v vranskem okraju), 2. septembra v Ljubnem za gornjegrajski okraj, 3. septembra v Velenju. Darila dobijo lahko le štajerski živinjorci. Vsak posamezni posestnik ima pravico, za svojo odlikovano živino dobiti le eno darilo.

* **Oddaja perutnine.** Osrednji odbor štajerske kmetijske družbe bo tudi za leto 1912 brezplačno razdelil med ude kmetijskih podružnic čistokrvno štajersko perutnino. Udje podružnic naj vložijo takoj tozadnevne prošnje pri svoji podružnici, katera jih mora skupno odposlati osrednjemu odboru vsaj do 1. sept. Obenem pa mora prošnjik prošnji priložiti izjavo, da se zaveže, da hoče skrbeti za ohranitev čistega plemena. Prošnjiki dobijo, v kolikor bodo dopuščala denarna sredstva, vsak eno celo kurjo družino.

* **Ubegla vojaka.** Od 1. stotnije 47. pešpolka, ki se nahaja v Kojškem na Goriškem, sta dezertirala vojaka Andrej Franz in Karl Karger, oba s štajerskega. Podala sta se v Čedad na Italijanskem, kjer sta se predstavila karabinerjem.

* **Deželni odbor** štajerski razpisuje za slušatelje višje živinozdravniške šole na Dunaju 4 štipendije po 600 kron za visokošolce s štajerskega. Več v oglasu.

* **Družba duhovnikov lavantinske škofije** ima svoj redni občni zbor dne 2. avgusta ob pol 11. uri popoldne. Ako bi takrat ne bilo zadostno številno navzočih članov, se občni zbor vrši ob 11. uri istega dne pri vsakem številu navzočih članov. Na dnevnem redu je običajno poročilo o delovanju, volitev novega odbora, razgovor o hiši na Dobrni in o eventualnem prispevku za bolnišnico, ki jo nameravajo graditi usmiljeni bratje v Savinjski dolini. Radi važnosti dnevnega reda vabi občni udeležbi odbor.

* **Dišaki kuhinji v Mariboru** so darovali naslednji p. n. dobrotniki in dobrotnice: Vogria, župnik, 10 K.; posojilnica pri Št. Ilju v Slov. gor. 10 K.; Thaler, 1 K.; Medvešek Jan, župnik, 6 K.; Kores Celestina, poštna upraviteljica, 2 K.; tovaršiš pri g. župniku Medvedu ob letnem sestanku, 50 K.; rodbina Lobnikova v Lobnici, 7 K. Vsem dobrotnikom in dobrotnicam št. tero Bog plati!

Mariborski okraj.

Maribor. Dne 30. julija ob 9. uri dopoldne se začne v tukajšnji sadjarski in vinarski soli končna izkušnja letošnjega šolskega leta.

St. Ilj v Slov. gor. Občni zbor kmetijske podružnice je bil v marsičem zanimiv. Dva gospoda iz načelstva sta hotela po vsej sili odložiti častna mesta, ker je dopisnik „Slov. Gospodarja“ enkrat trdo prijel načelstvo, zakaj da razglašajo podružnica shode podružnice in druga naznanila le v „Marburgerci“, ki ima v Št. Ilju le 5 naročnikov, v „Slov. Gospodarju“, ki pa šteje 120 naročnikov, pa ne. Naznanjate tudi v „Slov. Gospodarju“ ali pa nič. V gospodarska društva politika ne spada! Končno je vendar obveljal stari odbor. Odlikovani so bili trije člani: Ig. Supanič, Ivan Kren in I. Lorber.

Jarenina. Preljubo veselje, o j kje si doma? Pa za nedeljo, dne 28. t. m., so si ga najeli narodni Jareninčani, ko bodo nad vse slovesno obhajali spomin velikega moža Slomškega, ki je med drugimi zapel tudi zgoraj navedene vrstice. Slavnost se vrši ob vsakem vremenu, ob lepem na prostem, če bo deževalo pa v Ornikovi gostilni. Na veselo svidenje!

Polička vas. Ni sicer vredno, se pečati s prireditvami tukajšnjih in bližnjih posilinemcev, a toliko pa moramo že sporočiti „Slovenskemu Gospodarju“, da so se v ponedeljek, dne 15. julija, „jogri“, zbrani pri Reiningerju, prav slabo imeli. Prišlo je več radovednežev, ki so mislili, da bodo vživali dobrote Reiningerjeve kuhinje, a so se bridko zmotili. Posebno nekdo iz Maribora je baje hudo zabavljaj, ko se je vračal domov. Omeniti moramo še, da se je te prireditve, ki je veljala kot popolnoma nemško-nacionalna, in se je na njej celo govorilo o ustanovitvi slovenjegoriške podružnice Südmarke, udeležilo celo nekaj takih, ki so spadali na to posilinemško slavnost kot — Pilat v vero. — Umrl je nagle smrti g. T. Rois, posestnik in občinski odbornik v Polički vasi. Rajni je bil vrl katoliško-narodni Slovenec, ki je vzgojil vse svoje otroke v narodnem duhu. Bil je tudi priden tkalec, katera obrt je v naših krajih že skoro popolnoma izumrla. Svetila vrlemu možu večna luč!

Sv. Jurij v Slov. gor. Govorimo jasno in odločno! Gospod nadučitelj Peter Pavlin je prilepil kot šolski vodja na vrata šolskega poslopja od znotraj sledeči čudni odlok: „Vstop je dovoljen samo le pristojnim in poštenim osebam“. Toda čudno! Ta čuden odlok je postal čez noč čudno raztrgan in čudno zamazan. Toda gospod šolski vodja se ni ustrašil te čudne spremembe svojega čudnega uradnega odloka, kateremu so tako čudno skrajšale življenje gotove samo čudno prizadete osebe. Prilepljen je namreč drugi, sicer manj čudni, vendar zelo, zelo pomemben razglas, ki se glasi: „Vstop je dovoljen o primernem času samo le o šolskih zadevah osebam“. Ta odlok še zdaj razsvetljuje temne in čudne, čudne razmere v našem šolskem posloju. G. šolski vodja je imel gotovo tehten in važen in opravičen vzrok, da je storil svojo dolžnost, kar bi se bilo moralo sicer že davno zgoditi. V tej zadevi stojijo vsi pošteni župljani na njegovi strani. Ne mislite si vi „vsi čudno prizadeti“, da so pohujšljive razmere v šolskem posloju ljudem prikrite. Ne! In to je ravno vzrok, da vam vsem, ki se zdaj pred ljudmi sramujete različnih odkritij in skušate ljudstvo ostrašiti z raznimi sodnijskimi obsodbami, da vam pravimo, odločno zakličemo: nehajte, sicer se bo stvar čudno, čudno zasukala za vas. Tako ne more in ne sme iti dalje! Ljudstvo je s krvavimi žulji zidalo šolo za pouk in izobrazbo nedolžne mladine, ne pa za . . . . . Ali nas razumete? Gospod šolski nadzornik se bo gotovo zanimal za te razmere, za to bodo že skrbeli možje krajnega šolskega sveta. Mi smo govorili in storili s tem svojo dolžnost.

Sp. Gasteraj. Čudno se spreminjajo gospod župan v svojem mišljenju, pri zadnjih občinskih volitvah so celo bolnike vozili skupaj, da so pomagali podpirati županski stolec, da se ni porušil. Pozneje pa so nam sipali pesek v oči s tem, da so se hoteli večkrat županstvu odpovedati. Zda pa, ko se bližajo občinske volitve in bi imeli lepo priliko, da bi se tako sitnega županovanja rešili, se jim je pa županski stolec zopet tako omilil, da se jezijo nad vsakim volilcem ki se predrzne njihovi mogočni volji upirati, a kljub temu pa se jim županski stolec maje, da je groza. Največ tolažbe imajo še g. župan pri nekaterih posilinemških mešetarijih, posebno takrat, kadar je treba nastopiti proti duhovnikom, tedaj so jim ti ljudje najzvestejši pomočniki. Torej volilci pozor! Pazite, komu boste oddali svoje glasove pri volitvah!

Sv. Lovrenc nad Mariborom. Bilanca Kmečke hranilnice in posojilnice za leto 1911: Prejemkov 165.310'70 K, izdatkov 156.388'15 K, skupni promet 321.698'85 K, število udov 53, hranilnih vlog 94.903'92 K, posojil 77.480'10 K. Občni zbor za leto 1911 se je vršil 29. junija ob obilni udeležbi zadružnikov. Nadrevizor Pušenjak je imel poučni govor, kojega so vsi navzoči z zanimanjem poslušali in navdušeno odobraval. Imamo torej v našem trgu močen slovenski denarni zavod, kojega se naj vsi domačini oklenejo, kmetje in tržani, posestniki, obrtniki in delavci. Zrna do zrna pogača, vinar do vinarja palača!

Sv. Križ pri Mariboru. Po dogovoru z načelnikom mariborskega Orla se slavnost 26 letnice tukajšnjega Bralnega društva in 50letnice Slomškove smrti od 4. avgusta prelazi na 25. avgusta. Dne 25. avgusta pa se vrši ista nepreklicno. Pribižite društva k nam!

Sv. Trojica v Slov. gor. Tukaj se vrši na praznik Marijinega Vnebovzetja, dne 15. avgusta mladeniški shod. Shod obeta biti veličasten, ker prihaja ta dan velikanska množica romarjev k Sv. Trojici, zlasti iz spodnjih krajev Slov. gor. Opozarjajo se mladeniči, pa tudi možje iz celih Slov. gor. na ta shod, na katerem govorita med drugimi poslanec R. škar in Žebot. Nastopajo seveda tudi mladeniči. Ob pol 10. uri je služba božja, ob 11. uri se začne zborovanje, ki se vrši ob lepem vremenu pod samostansko lipo, ob slabem pa v samostanu, ki obsega prostora za 600 ljudi. Vse natančneje se objavi v prihodnji številki. Mladeniči, agitirajte za veličastno udeležbo!

Sv. Lenart v Slov. gor. Dne 25. avgusta v nedeljo, be videl Sv. Lenart gotovo velikansko množico zavednih slov. mladenk, ko se bo vršil dekiški shod. Tudi na ta shod se že sedaj opozarjajo mladenke Slov. gor. Shod se vrši ob 11. uri takoj po pozni službi božji, ki jo opravi g. dr. Hohnjec. Po večernih istega dne pa se vrši občni zbor podružnice Slov. Straže za šentlartski okraj, združen s Slomškovo slavnostjo, z govori, petjem, igro „Tri sestre“ itd. Shod in Slomškova slavnost se vršita ob vsakem vremenu v Arnuševi dvorani. Natančnejši spored se objavi pravočasno. Sedaj pa na delo, mladenke!

Jarenina. Dne 28. julija se vrši tukaj velika Slomškova slavnost, ki jo priredi tukajšnje kmečko bralno društvo v spomin 50letnice smrti velikega narodnega buditelja. Začetek ob 3 uri popoldne (po večernicah). Spored: 1. Govor, govori prof. dr. Ant. Medved iz Maribora. 2. Igra „Občinski tepček“, igrajo člani bralnega društva s sodelovanjem dijaškega tamburaškega zbora. Vmes poje domači pevski zbor. 3. Kavarna. Slovenci iz Slov. gor. zlasti sosednja društva, 28. julija v Jarenino, da izkažemo dostojno čast velikemu rodoljubi.

Ptujski okraj.

Ptuj. Kak duh se širi na tukajšnji deželni gimnaziji, je razvidno iz tega, kakor smo že zadnjič poročali, da so dišaki po prestani izkušnji hrulili po mestu vsenemško pesem „Wacht am Rhein“. Kakor poročajo nemški listi, so dišaki pri „slovesu“ nabrali za nemško-nacionalna društva, to je za Südmarko in Sulferajn, 170 K. In vendar se še najdejo slovenski stariši, ki dajo svoje sinove v Ptuj študirat!

Spuhlje. 13 let je že preteklo, da nismo obhajali v naši veliki fari primicije. Takrat so Spuhljanjani pokazali, kako da cenijo duhovnike. Pri nas so namreč še ljudje, ki poznajo, kolika dobrota za ljudstvo je priden duhovnik. Ko sem bral v predzadnji številki imena letošnjih novomašnikov, me je veselilo, da je storilo tudi Ptujsko polje svojo dolžnost in nam vzgajilo precej novih delavcev v vinogradu božjem. Toda enega takega delavca-novomašnika imamo tudi mi Spuhljanje. Morebiti se bo marsikdo čudil, ker ni nič znano, da bi bila letos tudi pri nas primicija, in tudi „Slovenski Gospodar“ ni nič pisal o tej primiciji. Ne, žalibože ne bo letos primicije v Spuhlji, toda en gospod iz Spuhlje, namreč „Vidačov“ o. Benedikt Bolcer bodo dne 21. julija Bogu darovali prvo sv. mašo, in sicer kot cisterijan v Zatičini na Kranjskem.

Sv. Andraž v Slov. gor. Zelo smo se začudili, ko smo čitali v zadnji dolgočasni „Slogi“ članek iz našega kraja, v katerem govori naenkraft tako o okr. zastopih, kakor se je nam vedno predavalo na socialnih tečajih naše Slov. kršč. soc. zveze. Toda košček liberalizma še vedno visi na člankarju, kajti kočarjem in revnim želarjem še vedno zapira vrata v okr. ni zastop, kar pri nas kmečkih zvezarjih ne bo našlo odobravanja. Naše načelo je, da so vsemu poštenemu in delavnemu ljudstvu odprta vrata v javne zastope. Ako bi bili prejšnji liberalni, ali kakor se rajši imenujejo, slogaški poslanci to uvaževali, kar danes piše na Kranjskem izhajajoča „Sloga“, bi bilo po našem Štajerju za Slovence boljše. Povsod se kaznuje nad nami, da smo pustili tako dolgo liberalcem odločilna mesta. Zato pa sedaj proč z liberalnimi politikami in časniki!

Sv. Miklavž bl. Ormoža. Ob novem grobu stojim; vanj smo položili moža, ki zasluži to ime, Anton Pajtlar je, krčmar in posestnik v Brebrovniku. Pogled v grob mi buči spomine, kakoršnih imam malo. Dolgo vrsto let poznam Antona, bila sva prijatelja, kakoršnih je le malo. Občudoval sem ga kot značaj; bil je odločno naroden, a ne v novem pomenu besede, ampak krščansko-naroden mož, ki svojega prepričanja ni skrival nikdar in pred nikomur; pri vsakih volitvah je stal trden kot skala za krščansko-narodne kandidate, in vsa njegova okolica je stala trdno na njegovi strani. Bog nam daj še več takih krčmarjev, so res pravi blagoslov božji. Rajni je bil ud raznih društev, kakor predsednik Bralnega društva, blagajnik Posojilnice, ud Veteranskega društva svetinjskega, ki mu je skazal kaj lepo zadnjo čast s tem, da so ga nesli udje z društveno zastavo na pogreb. Prvič sem videl pogreb veteranca, ki me je ganil do solz, tako lepo je gledati, kako salutira načelnik rajnemu tovarišu, ko ga spuščajo v grob, in kako se zastava počasi nagiba za njim. Ob grobu je jokala vdova s tremi doraslimi otroci prve žene, in 5 nedoraslimi, od katerih je najmlajši star komaj 1½ leta. Res žalostno, kako ti mali gledajo za svojim dragim atekom, pa ne vedo, kaj izgubljajo. Dobri Bog, boži jim ti skrbni oče in potolaži žalujočo vdovo. Na domu je govoril v slovo rajnemu župan Vid Habjanič, pogrebne obrede pa je opravil brat rajnega, preč. g. Ivan Pajtlar, župnik pri Sv. Rupertu v Slov. gor., ob asistenci domačega in svetinjskega gospoda župnika. Kako priljubljen je bil rajni, je kazal njegov pogreb; do 1000 ljudi ga je spremljalo in ti vsi so prosili ljubega Boga, naj bo usmiljen sodnik rajnemu Antonu. Tudi jaz se sedaj poslavljam od tebe, pa le za kratek čas, ker vem, da če hodim po poti za teboj, se gotovo zopet v kratkem vidiva v boljšem življenju. Na srečno svidenje torej, moj Anton!

Svetinje. V „Narodnem Listu“ se je oglasil neki dopisnik, kateremu ne gre v glavo, da delajo slikarji in zidarji obenem, češ, da se to, kar se poslika,

od zidarjev zopet zapraši. Dopisniku pač ni veliko za to, kako se delo naredi, ampak našel je v tem po svojem mnenju samo lepo priliko, udariti po č. g. župniku, češ, jako zna gospodariti le „naš Bratušek“. Ni sicer vredno, da bi se na tako pisavo kaj odgovarjalo, a ker bi si nekateri farani vendar-le znali misliti, da se na ta način škoduje slikarji, hočem podati nekaj pojasnil. Ako delajo zidarji in slikarji obenem, se delu nikakor ne škoduje, posebno ne, ako delajo zidarji zunaj cerkve. Dopisnik pač malo pozna način cerkvenega slikanja, ako meni, da mora zidar najmanj en mesec pred slikarjem pobrati svoja kopita. Kako bi se še-le bal ta dopisnik, če bi se slikalo na presno, kjer mora zidar neposredno pred slikarjem izvrševati svoje delo. Svetovral bi dopisniku, naj se drugokrat raje boljše informira, predno bo kritikoval, česar ne razume. Sicer pa č. g. Bratušek pri celi stvari ne nosi nobene odgovornosti, ker nosi isto podpisani — Franjo Horvat, cerkveni slikar.

Središče. Pretečeno nedeljo je praznovala pri nas požarna bramba 25letnico svojega obstanka. Dež je sicer nekoliko nagajal, pa se je po dnevnica slovesnost še precej dobro obnesla in ni kazala liberalnega značaja, razven nepotrebnega priveska Sokolov. Večerna ljudska veselica v gaju je bila pa prirejena popolnoma po liberalnem ustroju in je boljše, da o njej ne govorimo. Sicer pa ni dosegla popolnoma svojega namena, ker je zmočil dež liberalcem strune.

Zetale. Za načelnika krajnega šolskega sveta v Zetalah je izvoljen vrli pristaš Slovenske kmečke zveze, Janez Vogrine, kmet v Nađolah. Hvaležni smo Berlisku in nadučitelju Sotoškemu, da sta se zoper prvo volitev pritožila. Takrat je bil izvoljen Vogrine po žrebu, sedaj pa z večino glasov. Zato liberalci le protestirajte, da še bolj sijajno propadete. Župana Pokliča pa odkritosrečno obžalujemo, da se je vdiinjal tem ljudem. Dobrinčani mu bomo izpodmaknili najbrž tudi županski stolec.

Zetale. V hiši g. Horvatove se je naselil novi trgovec in gostilničar, Anton Auguštin. Ker je pošten, odločen katoliški mož in trden Slovenec, priporočamo Zetalcem, naj ga pri svojem nakupovanju pridno obiskujejo.

Sv. Lovrenc na Drav. polj. Vabilo na Slomšekovo Slavnost, ki jo priredi Bralno društvo v Sv. Lovrencu na Dravskem polju v nedeljo, dne 23. julija 1912 ob 3. uri popoldne v društveni dvorani. Vspored: 1. Preljubno veselje, pje ženski zbor. 2. Slavnostni govor, govori g. dr. Fr. Kosačič. 3. Deklamacija 4. Marijin otrok, igra v treh dejanjih. 5. Mariji venec, živa skika. 6. Slovenskim mladenkam. Dvospev s spremeljevanjem harmonija. 7. Pred sodnikom. Šaljiv prizor. 8. Predica. Poje ženski zbor. 9. Šaljiv samospev s spremeljevanjem harmonija i t. d. Vstopnina: Sedeži 50 vin, stojišča 30 vin K obilni udeležbi uljudno vabi odbor.

Sv. Urban. Takajšajo bralno društvo slavi letos 10letnico svojega obstanka ob enem pa Slomšekovo slavnost v nedeljo dne 23. julija po večernicah na J. Smoaičevem vrtu zraven Klemučičeve gostilne. Vspored: Govor, igra „Trije tički“, nastop domačega pevskega društva, dekliska „Časica kave“, prosta zabava, šaljiva poita, konfeti. Vstopnina: Sedeži 50 v, stojišča 20 v.

Svetinje pri Ormožu. Tukajšnji mlad, in dek. zvezi priredita v nedeljo, dne 28. t. m. na vrtu g. M. Pihlerja dr. Krekovo igro „Tri sestre“. Začetek točno ob 4. uri pop.

Zetale. Političen shod priredi Kat. politično društvo za šmarško-rogarski okraj v Zetalah v nedeljo dne 28. julija ob pol 3. uri pop. Shod se vrši v stari šol. Govori državni poslanec in deželnega glavarja namestnik g. dr. Fr. Jankovič. Udeležite se shoda vsi Zetalcini. Vabimo pa tudi moše in mladenice iz Rogata, Sv. Roka in Sv. Florjana.

Ormaž Slovensko kat. izobraževalno društvo priredi s sodelovanjem Mladeniške in Dekliške zveze v nedeljo 28. julija na vrtu g. Kaichbrensrjeve veliko ljudsko veselico z zelo bogatim vspeodom. Na programom je tudi igra „Trije tički“ v dveh dejanjih, berka „Kmet in fotograf“, mešan pevski zbor, srečolov, šaljiva poita, konfeti, nastop znanega govornika itd. — Med odmoru sodeluje priznana izvrstna godba požarne brambe hardske pod vodstvom g. D. Serajnika. Začetek ob 3. uri pop. Vstopnina I. vrste 60 vin., srednja vrsta 60 vin. in ostale vrste 40 vin. Ker je čisti dobiček namenjen za ljudsko knjižnico, se pričakuje mnogobrojne udeležbe. Sodeluje iz prijaznosti tudi pevski zbor od Sv. Tomža.

Pri Sv. Križu tik Slatine se vrši v nedeljo, 18. avgusta velika Slomšekova slavnost z mladeniškim shodom in telovadbo „Orlov“. Slavnostni govor bo govoril v cerkvi in na shodu profesor dr. Medved. Na to izredno lepo slavnost opozarjamo zlasti vse mladenice rogarske dekanije. Upamo, da bo tudi Dravinjska dolina sodelovala, posebno po makolskih „Orlih“.

V Kostričnici se vrši v nedeljo, 28. julija velik dekliski shod v proslavo Slomškovega jubileja. Udeležijo se ga vse sosednje dekliske Marijine družbe. Ob 10. uri slavnostna pridiga in sv. maša. Od 1.—3. ure veliko deklisko zborovanje na prostoru pri cerkvi. Ob 3. uri druga slavnostna pridiga in večerice. V Kostričnici je škof Slomšek zadnji krat birmoval, nekaj dni pred smrtjo še posvetil podružnico sv. Rozalije. Družbenice Marijine in druge poštene mladenke vseh sosednjih in bližnjih župnij, na veselo svidenje na kostričniškem dekliskem shodu!

Ljutomerski okraj.

Iz Murskega polja. Pred kratkim sem se vozil z dvema Nemcema po železnici od Radgone proti Ljutomeru. Nižje Bučevceve se prikaže od daleč novo veliko poslopje zunaj Veržeja. Eden sopotnikov vpraša, kaj pomeni to poslopje. Novi salezijanski zavod bo to, odvrnem. In kaj bo v tem zavodu? vpraša Nemeec. Čez par let se otvori kmetijska šola, odgovorim. Izvrstno, kakor nalašč za ta rodoviten kraj, vzklikne Nemeec. Salezijanci imajo po raznih deželah cvetoče kmetijske šole. — Žalibog, da mnogi naši poljanec ne-čejo uvideti koristi takega zavoda, kakor ta dva Nemca. Ljubše bi jim bilo, če bi si kak Nemeec pozidal tukaj tovarno za šnops. Drugi pa nekako nezaupno, mrzlo, četudi ne sovražno, gledajo po strani celo zavodo. Iz praznega nič bi se naj napravilo nekaj! Kjer umevajo važnost umnega gospodarstva, bi tak zavod z obema rokama podpirali, pri nas pa tisti, ki bi lahko kaj storili, delajo težave, drugi bi radi, pa ne morejo. — Ozimina se letos na Murskem polju zelo slabo mlati, zlasti rž. Krasno je bilo žito spomladi, pa prišel je močen veter, ko je rž cvetela, potem deževje, ki je ubilo ozimino. Svoje upanje stavi kmet sedaj še na koruzo in ajdo, drugače bo malo kruha.

I Mala Nedelja. Pretečeno nedeljo je priredilo tukajšnje novo Izobraževalno društvo prvokrat veseli-

co, ki se je dobro obnesla. Ker je dopoldne deževalo, zato ni bilo dosti gostov iz sosednjih župnij, pa domačinov se je zbralo nepričakovano veliko. Peli so nam izborno svečinski pevci pod vodstvom tamošnjega organista in tukajšnjega rojaka, svirala pa je andraževska godba. Naši fantje in pa dekleta so pokazale svojo nadarjenost, ki so se v prav kratkem času naučili dveh iger in jih prav dobro predstavljali. — V nedeljo ponoči se je videl od tod ogenj na dveh krajih; eden v domači fari, ki je uničil eno hišo in sosednje gospodarsko poslopje, drugi pa v jurjevski župniji.

Cebelarska podružnica za gornje-radgonski okraj pri Sv. Jurju ob Ščavnici priredi v nedeljo, dne 28. julija v Okoslavcih pri g. Rantaša čeb zborovanje. Dnevni red: 1. Predavanje s. Jurandčiča. 2. Razstava v Celju, pogovor. Cebelarji pridite.

Kmet. podružnica v St. Jurju ob Ščavnici priredi v nedeljo, dne 4. avgusta pri Sv. Jurju ob Ščavnici v šoli po rani maši slavnostno zborovanje. Na dnevnem redu je med drugim tudi predavanje gosp. Zidanseka. Kmetovalci, udje in drugi z gospodinjami vred se uljudno vabijo k obilni udeležbi.

Slovenjgraški okraj.

s Slov. Gradec. Preteklo nedeljo, dne 21. julija t. l., sešlo se je precejšnje število posestnikov in prijateljev domače konjereje v dvorani okrajnega zastopa v Slovenjem Gradcu pod predsedstvom c. kr. okr. živinozdravnika Franca Pirnata. Leta je pozdravil, otvorilvi zborovanje, vse navzoče, zlasti še odposlanca c. kr. družbe za deželno konjerejo na Štajerskem, g. pl. Schrodta, prav prisrčno, izrazil svoje veselje, da zanimanje za domačo konjerejo takorekoč od dneva do dneva raste ter nato pojasnil, da se zamore le potom zadruga priti do zaželjenega cilja. Po vsprejemu članov v zadrugo izvolilo se je v načelstvo sledeče gospe: Avgusta Günther, Valentina Fišer, Franca Pirnat, Ivana Schöndorfer, Ivana Verčkovnik in Pavla Popič. K sklepu se je zahvalil predsednik vsem o nim, kateri so k ustanovitvi bodisi na katerikoli način pripomogli, ter z željo, da naj mlada zadruga živi, raste in cvete, zaključil zborovanje.

s Šmartno ob Paki. Lansko leto se je podalo od tukaj v Meran na Južnem Tirolskem več fapov iskat zaslužka. Med njimi je bil tudi 19 let stari mizarski pomočnik Franc Resnik. Dne 15. julija pa so dobili stariši imenovanega žalostno novice, da je njihov sin storil v tujini nesrečno smrt. V noči od 14. do 15. t. m. so ga namreč neki tamošnji nemški pretepači umorili na grozovit način. Razbili so mu glavo, na vratu so mu zadali 5 cm globoko rano ter je bil tudi po ostalem telesu poln ran, prizadetih po nožu. Po tem groznem dejanju so ga vrgli v neko mlako, kjer so ga drugi dan našli njegovi rojaki, seveda mrtvega. Nesrečnež je šel iskat boljšega zaslužka v tujino, pa je našel žalostno smrt. Naj bo ta dogodek v svarilo tistim, ki tako hrepenijo iti v tuji svet. Povsod je dobro, doma pa najbolje, pravi pregovor in je res tako! Toliko hvalisani nemški kulturi pa da ta dogodek sramotno izpričevalo.

s St. Janž na Vinski gori. Dne 18. junija t. l. so našli blizu Šaleka pri Velenju zgodaj jutraj Štajnerjevi hlapci iz St. Janža sredi nekega kolovoza mrtvega čevljarja Kufleitnerja iz Šaleka. Večer prej je bil še dobre volje ter je peljal iz St. Janža peš s seboj kolo gosp. evidenčnega geometra iz Slovenjega Gradca, ki je imel ravno iste dni tu oprivka. Kolo so našli blizu njega. Kakor je doznala sodnijska komisija, je Kufleitnerja zadela kap in je po noči umrl. — Isti čas je tudi naglo umrl Bošnjakov mlinar iz Pake (Paka je soseska med Velenjem in Hudo luknjo pri Mislinji). Imeli so torej v Šmartnu pri Velenju dva pogreba „nagle in neprevideane smrti“. Našli so tudi pred nedavnim časom nad Dobro kmeta Vrhovška mrtvega blizu ceste, ki je že par dni ležal, predno so ga našli, in je poteklo zopet precej časa, predno je prišla sodnijska komisija. Vzrok smrti še ni znan, a ti slučajji nam glasno kličejo: „Bodite pripravljene, ker dneva in ure ne pove nobena prat'ka“. — Dne 21. junija je bilo prodano v Soštanju pri sodnji Klemenov zemljišče v St. Janžu. Kupil ga je za nekaj čez 5.000 K Brdelov Anton iz Gornje Ponikve. Kakor slišimo, ga je pa zopet prodal organistu iz St. Florjana v Doliču. V noči od 24. na 25. junija je bila tu grozna nevihta. Bliskanje in grmenje se je začelo okoli 11. ure zvečer in trajalo do belega dne. Strela je udarila na več krajih. Pri gostilničarju in kmetu „Purgerju“ pod cerkvijo Sv. Jošta na Kozjaku je udarila strela v hlev ter ubila dvojico govodi in svinjo; užgala ni, ker je bila vodena ali mrtva. (Kake tri tedne starega teleta je moral dati posestnik mesarju, ker mu je strela ubila mater-kravo. Tudi v Blagotinškov kozolec v St. Andražu nad Polzele je udarila strela, ki je zgorel. Tisto noč je toča pri Braslovčah in Polzele potokla in napravila veliko škodo. Hujše je bilo tu v Gornji Šaleški dolini dne 30. junija okoli opoldanskih ur. Nad Šalekom, Bevčami in okolico se je vtrgal oblak in voda je preplavila v kratkem času vinograde, polje ter ceste. V Velenju je tekla voda po trgu. Vdr-la je tudi v več kleti, da so plavali sodi v vodi. Romarji, ki so šli isti dan od „lepe nedelje“ pri Sv. Križu nad Belimi vodami, so pravili, da so po nekod skoro do kolena gazili vodo po okrajni cesti. Tudi plazovi, ki so se vsled naliva vdirali, so napravili veliko škodo, tako na Brdih pri Velenju itd. Sena je voda veliko odnesla in poblatila. Sploh so imeli letos poljaneci veliko dela s sušitvijo in spravljanjem sena, ker je vreme zelo nagajalo, včasih kakor nalašč strasilo, kot bi se hotelo kar naenkrat vlti, pa ni bilo dežja, zato so morali na mnogih krajih tudi ob nedeljah in praznikih ljudje sušiti seno. Hribovci bodo letos boljše imeli. Imajo polno sadno drevje, pa tudi ugodno vreme za sušitev sena. Letos je povsod dosti

sena, kakor ga ljudje skoro ne pomnijo. V Vihrov kozolec v Lazih, župnija St. Ilj pri Gradiču, je tudi udarila dne 30. junija t. l. strela in ga zelo poškodovala, a užgala ga vendar ni. Letos je bilo na dan 4. julija zvečer malo kresov, ker je bila malo prej huda nevihta in je bilo zato vse tako mokro, da ni gorelo. Ljudje se pritožujejo črez draginjo v bližnjih dobrnskih toplicah, ker sedaj se tudi sosedje ne morejo kopati za 15, 20 ali 30 krajcarjev, kot pred nedavnim časom, ampak morajo plačati za eno kopelj 2—3 K. Sploh je pa tudi obisk toplic Dobrne kot Topolšice letos dosejal zelo slab. Draginja se povsod pozna in tudi bogatejši jo upoštevajo. Marsikateri pravi, da se gre raje kopat v Savinjo, kjer je kopelj še najbolj poceni.

s Remšnik. Na dopis v zadnji številki „Slov. Gospodarja“ iz Marenberga odgovarjamo da se mi Remšničani nismo izneverili, ampak zadržala nas je le „Šentjurska gospojnica“, ki smo jo slavili isti dan kot Marberžani svojo veselico.

s Šmartno pri Slov. Gradcu. Dekliška Marijina družba priredi 4. avgusta igri „Marijin otrok“ in „Oh ta Pol na“ na vrtu g. Jožefa Rotovnik v Legou. Začetek ob 4. uri. Ob enem se tudi naznanja, da bo 25. avgusta na Humeu pri Šmartnu ljudski shod za vso Mislinjsko dolino, ki bo obhajala slovesni spomin 50letnice smrti vladike Ant na Mart. Slomškega. Vspored se pozneje naznajo. To naznanjamo, da bi se morebitne lepe nedelje in igre ter druge prireditve, ki namerava'o isti dan biti, preležijo.

Konjiški okraj.

k Konjice. Nedeljska Slomšekova slavnost je bila sijajna. Slomšekovo ime, ime slavnostnega govornika, pa tudi sloves konjiških prireditev, je privabil iz celega okraja, celo iz sosednje Bistrice, drage in mile goste, kojih čete so se strnile v ogromno armaro Slomškovih častilcev in bojevnikov. Prostorna telovadnica s Slomškovim podobo v ozadju in z ovenčaninim odrom v ospredju je odmevala v zvokih domače, znatno napredujoče godbe pod vodstvom g. Potočnika. Vrstile so se pevske točke in deklamacije. V hvalevredni tekmi so se skušali fantje in dekleta v nastopu in blagglasju. Vsi in vse pa so želi in žele obilo priznanja; razni nastopi so priborili na razne načine občinstvo za-se; enoglasna sodba je bila: dobro delajo! Petje sta si razdelila dva zbora: šolska mladina je zapela iz srebrno-zvonkih grl dve gniljivo-lepi pesmi (Sreče dom, Glejte, že solnce zahaja); kdo jih ni bil vesel teh nedolžnih Slomškovih ljubljencev?! Tudi zbor Dekliške zveze je kazal resnico, da „lepo popeva slovensko dekle“; kazal pa tudi spretnost pevovodje in obilo marljive vaje. Jedro in višek vse prireditve pa je bil silno prepričevalen in slavnostni govor profesorja dr. Medveda iz Maribora. Bogastvo vsebine in prepričevalna moč sta kar prešinjala in se izlivala iz duše starega apostola Slomškovoga duha in dela med Slovenci. Zadnja točka je bila 4dejanka „Junške Blejke“, ki nam povedo: 1. Prava Slovenka je bila skozinskoz globokoverna, je taka in hoče tudi ostati. 2. Prava Slovenka ljubi svoj dom z vsem žarom svoje duše. 3. Prava Slovenka se čuti srečno med svojci, ljuba ji je priprostost, mrzi pa ji bahata gizdavost in čudna prosvetljenost. 4. Prava Slovenka ima pogum, prijeti tudi za puško in meč, če treba, brani križ in dom. 5. Značajnost in vernost vodita vedno do zmage. Slednjic pa ta igra kaže v našem slučaju, da česar se slovensko dekle z resnostjo in vnemo loti, to tudi vzorno izvrši. Slava Slomškemu, slava slavnostnemu govorniku, hvala iskrena vsem požrtvovalnim prirediteljem, posebna hvala pa tudi slavnemu občinstvu!

Celjski okraj.

c Celje. Na čebelarski razstavi Slovenskega čebelarskega društva za Spodnještajersko, ki se vrši od 15. do 19. septembra 1912 v celjski okolici, je dovoljeno razstaviti vsakemu spodnještajerskemu čebelarju, če tudi ni ud društva. Kdor še ni dobil priglasnice in si isto v svrhlo razstave svojih pridelkov želi, naj se obrne na g. Josipa Kosi, c. kr. poštnega nadoficijala v Celju.

c Iz Celja nam pišejo: Nove dolgove dela naša mestna občina. Sklenilo se je v zadnji seji občinskega zastopa, najeti 160.000 kron posojila za razne najpotrebnejše stvari. Kaže se, da mesto navzlic visokim dokladam ne more več izhajati z lastnimi dohodki. Kje je neki sedaj ostalo ogorčenje „Deutsche Wacht“, ki se je tako repenčila pri najetu posojila v okoliški občini?

c Celje. Kakor vsako leto, je prišlo tudi letos v naše prijazno mesteece precej letoviščarjev. Med njimi je posebno mnogo Madžarov in Italijanov. Največ jih pa privabijo k nam krasne kopelji v naši bistri Savinji. — Deželna deška meščanska šola je štela začetkom šolskega leta 1911-12 135 učencev, od katerih jih je tekom šolskega leta izstopilo 16; ostalo jih je torej 119, med njimi 51 Slovencev, 65 Nemcev in 3 druge narodnosti. Izstopilo je gotovo največ Slovencev, ker niso mogli zaradi neznanega jim učnega jezika ostati na zavodu. Čuditi se je sploh pridnosti slovenskih učencev na tem zavodu. Izmed 6 odlikašev jih je 5 Slovencev. Tudi učni uspehi drugih so zadovoljivi. Slovesčino je poučeval znani posilinemški učitelj Loke, Iglar, po 2 uri na teden. Sicer so jo obiskovali slovenski učenci kot obvezni predmet, samo vprašanje je, ako so imeli od tega pouka kaj haska v vzgojevalnem oziru? Razun tega posilinemski Iglarja pa ni nobenega slovenskega učitelja na tem zavodu. Edino pravilno bi bilo, da bi se napravil red s tem, da bi se ustanovila slovenska meščanska šola v Celju,

oziroma sedaj obstoječa razdelila. Obisk slovenskih učencev bi bil potem gotovo trikrat večji.

c Hmelj. Tudi v tej poročilni dobi je bila kupčija s hmeljem skrajno omejena. Pri pičlem povpraševanju se je le nekaj bal zatečnega hmelja poprodalo; cene so zopet padle in so se gibale med 200—240 K za 50 kg. Tudi tujega hmelja se je le bore malo poprodalo, oziroma pokupilo; tudi temu so cene padle in so se gibale med 130—180 K za 50 kg. — Toplo vreme je tudi v tej poročilni dobi zelo ugodno vplivalo na hmeljske nasade. Splošno se smatra stanje hmeljskih nasadov kot ugodno. Pri trajno ugodnem vremenu je pričakovati dobre hmeljske letine.

c Braslovče. Kdor je potoval pretekli teden po naši dekaniji, je mogel že od daleč opaziti visoke, v nebo kipeče, opletene mlaje, s katerimi so plapolale mogočne zastave. In prišedši bliže, je videl, da so ob cestah postavljeni mnogoteri veličastni slavoloki s pomembnimi napismi, da so vaške kapelice večinoma prenovljene in brezizjemno z zelenjem in s cvetjem ozaljšane, in da so zlasti župnijske cerkve z bližnjo okolico odete v nenavadno praznično obleko, da so tam na hišah razobešena mnogoštevilna bandera in da so izpremenjena pota v cele drevorede iz zelenih drevesc. Ako je vprašal, kaj to pomenja, je izvedel, da se je rodovitna in prelepa Savinjska dolina ttko nakifila, da bi, kakor nevesta ženina, spodobno sprejela svojega Nadpastirja, ki so dospeli k nam, da nam birmajo naše otročiče in da nam vsem podelijo blagoslova in drugih duhovnih dobrot. S kakšno radostjo in vdanostjo je sprejelo verno ljudstvo cerkvenega kneza, to so pričali prisrčni pozdravni nagovori dušnih pastirjev, občinskih predstojnikov, odposlancev raznih stanov, zastopnikov in zastopnic Marijinih družb, mladinskih društev in šolske mladine; potem veselo streljanje iz topičev, večerni kresovi, sijajne baklade, dobro uspele podoknice, pri katerih so tekmovali naši domači vrlo izvežbani pevski zbori ter pokazali, kako skrbno se po naših krajih goji lepo petje; nadalje za žiganje umetnega ognja, in kar le more iznajti ljubezen, da se pokaže na zunaj. Vse to se je ponavljalo od fare do fare, in težko bi bilo odločiti, kje je bilo sijajnejše. Smemo pa reči, da so se odlikovale prijazne Braslovče, da pa tudi druge župnije, katere so milostljivi knez obiskali, niso imele kmalu tako slovesnih dni, kakor zdaj ob času birme. Prezvzvišeni Nadpastir so začeli svojo apostolsko pot pri S v. M a r t i n u ob P a k i, kamor so došli čez Spodnji Dravograd dne 12. julija t. l. popoldne. Kakor povsod, so takoj po prihodu izprašali šolsko mladino iz verouka. Dne 13. julija so tam po sveti maši na podlagi Zveličarjevega opomina „Iščite najprej božjega kraljestva in njegove pravice, in vse drugo vam bo privrženo“, pridigovali o preimennem pripomočku, iskati božje kraljestvo, namreč o dobrem namenu, kako potreben, tolažljiv in koristen da je za slehernega kristjana. Po molitvah za rajne so birmali 310 otrok. — Med potom v B r a s l o v č e so obiskali lepo prenovljeno cerkvico sv. Janeza v Letušu. V našem prijaznem trgu veličastno sprejeti, so šli na večer med ljudstvo ter si ogledali čarobno razsvetljavo, v kateri so žarela okna vseh hiš po trgu. V nedeljo, dne 14. julija, so nam z ozirom na svetopisemski stavek, „Po Kristusovih ranah ste bili ozdravljeni“, podali petere evharistične nauke, posnete iz peterih ran Zveličarjevih, namreč o evharistični veri, evharističnem zaupanju in evharistični ljubezni, in pa o moljenju ter prejemanju najsvetejšega sv. Zakramenta. Birmancev je bilo pri nas 586. — Na V r a n s k e m so prevzvišenega kneza pri prihodu med drugimi pozdravili gg.: graščak Schauer, župan K. Schwentner, notar M. Jezovšek in okrajni sodnik I. Zdolšek. Tukaj so dne 15. julija s pridiznice s pogledom na besede Kristusove „Kaj pomaga človeku, če ves svet pridobi, na svoji duši pa škodo trpi“, razlagali imenitnost od Boga Očeta ustvarjene, od Boga Sina odrešene, od svetega Duha posvečene, neumrjoče, edine človeške duše, ter so k sklepu 369 otrokom podelili zakrament svete birme. — Pri S v. J u r i j u ob T a b o r u je slovesnost sprejema še povišal pogumni nastop mladeniškega društva telovadcev, ki so drugi dan tudi v večjem številu pristopili k mizi Gospodovi. Pridiga prevzvišenega kneza dne 16. julija o sedmerih darovih svetega Duha, pojasnjenih s pretresljivimi vzgledi iz zgodovine, je očividno ganila vse množice poslušalcev. Zakrament sv. birme je tu prejelo 324 otrok. — Med potom k sv. Pavlu so se prevzvišeni pomudili na G o m i l s k e m in tam zbrane vernike izpodbujali k stavlji nove župnijske cerkve, ki kateri so blagodušno sami prispevali 100 kron. — Pri S v. P a v l u je Nadpastirja ob prihodu med drugimi pozdravilo katoliško izobraževalno, potem telovadno in gasilno društvo, in v nepregledno dolgi procesiji se je vršil slovesni vhod v prostorno novo cerkev. Tukaj so prevzvišeni knez dne 17. julija postavili sv. Paskala Baylona, zavetnika vseh čestilcev presvete evharistije, na podlagi dogodkov ob času njegovega življenja in po njegovi smrti, za vzgled udeležitev pri sv. maši, prejemanja sv. obhajila, obiskovanja Najsvetejšega in obnašanja v cerkvi. Zdaj nam je postal jasn pomen vodilnega reka: Kdor je od tega kruha, bo živel vekomaj (Jan. 6, 52). Sveto birmo je prejelo 468 otrok. Vseh birmancev v Braslovškem dekanatu je bilo 2.057. Tu pri Sv. Pavlu so prevzvišeni knez dovršili svoja prenaporna letošnja birmanska potovanja, na katerih so podelili zakrament svete potrdbe 11.234 otrokom. Za slovo se je zbralo okrog njih 23 duhovnikov (iz domače in ljubljanske škofije, iz 7 dekanatov). Popoldne so se čez Smartno ob Paki, kjer so obiskali blagega zlatomašnika I. Kolednika, vrnili, pač nedvomno zelo utrujeni, v svoje prestolno mesto. Na zadnjih dveh slavolokih, katerih

je bilo postavljenih v dekanatu do 50, je bilo čitati besede, ki dobro izražajo naša čustva in naše želje do premisljivega Nadpastirja, namreč: „Prisrčna. Vam zahvala boži, naj angelj božji z Vami hodi!“ — „Bog daj, da po preteku šestih let, Vas zdravih vidimo med nami spet!“

c Gomilsko. Takozvana „napredna“ mladina na Gomilskem je priredila nedavno igro „Deseti brat“. Čisti dobiček baje pripada zidanju nove župne cerkve. Vzlic temu, da se je „napredna“ mladina v svrhu obilnejše udeležbe poslužila pretveze, da igra za cerkev, je vendar vsa stvar po mnenju očitvecev skrajno slabo izpadla. In sedaj vas vprašamo: ali je mogoče večjega nasprotja in razločka, kakor je med mišljenjem „napredne“ mladine in pa naziranjem onih, ki stavijo cerkev v čast božjo? Tukaj sta mogoča samo dva izhoda. Ali naša napredna mladina sploh ne ve, kaj je, ali pa je cela stvar gola hinavščina. „Napredna“ mladina je na vsak način sobojevnica in prijateljica sokolstva. Sokolstvo pa se je postavilo odločno na protikatoliško stran; ono odklanja nauke naše cerkve kot nazadnjaške, sokolstvu je vera našega ljudstva nekaka zbirka vraž in predsodkov. In tukaj potrkamo na tvoje sree, „napredna“ mladina. Ako si dosledna, reši svojo čast ter se odločno in odkrito postavi na eno ali drugo stran. Cineajo le strahopetci, možje so odkriti. Sedaj pa, na eni strani se vežete z nasprotniki katoliške vere in se navdušujete za njihovo delo, na drugi strani pa pomagate „farjem“, kakor imenujete vi gg. duhovnike, zidati cerkve. Tega zla pa niste toliko krivi kmečki fantje, ampak celjski organizatorji „napredne“ mladine. Prosimo vas, stopite pred naše ljudstvo in mu povejte svoja načela naravnost in odkrito. Ne hodite po ovinkih, ovipkov se poslužujejo le osebe, ki so pri ljudeh na slabem glasu. Krinko raz obraz in popolen konec bo vaše moči na deželi, kjer še prebiva verno slovensko ljudstvo.

c Sladka gora. Naša podružnica Slovenske Straže, ki je prvo leto svojega obstanka nabrala 43 kron, nam je v nedeljo, dne 21. julija, priredila lepo Slomškovo slavnost. Otvoril jo je pevski zbor s Slomškovo pesmico. Dva šolarja sta deklamovala, eden Slomškovo „Dva potepena šolarja“, drugi Gregorčičevo „Soči“. Župnik Gomilšek pa nam je v slavnostnem govoru obširno opisal slavnega Slomška verno, rodoljubno, pravično in veselo sree. Iz govora smo lahko spoznali, da imamo Slovenci v Slomšku enega najslavnejših slovenskih škofov in gotovo največjega slovenskega rodoljuba. Zato smo ga dolžni proslavljati, zlasti pa posnemati. Za sklep smo vsi udeleženci skupaj zapeli dve Slomškovi pesmici in se razšli prav vesele volje na domove.

c Marija Gradec pri Laškem. Veliko deževje dne 25. junija je tudi v naši občini napravilo veliko škodo. Toče sicer ni bilo, pač pa je veliko deževje povzročilo marsikak plaz. Tako je tudi v Rimskih toplicah pod železniškim mostom na cesti, ki vodi od Šketove gostilne na postajo, vođa prestopila jarek in odnesla most ter kos šketove njive v Savinjo. Dne 28. junija se je vršila komisija za popravilo mostu. Občine zahtevajo, da mora železnica most popraviti, železnica pa da občine. Sedaj se še ne ve, kako bo stvar iztekla.

c Laško. Dne 8. junija je umrl v Laškem bivši posestnik Anton Terbovc v starosti 68 let. Rajni je rad daroval za cerkve. Dne 5. julija je umrl v Mišjem dolu pri Sv. Lenartu nad Laškim, Ferdinand Trupej, cerkveni ključar in župan. Zalujoči rodbini iskreno sožalje! Dne 16. julija je umrl na Sevcih pri Sv. Marjeti Matejev Sluga v starosti 60 let, oče zaupnika Slovenske kmečke zveze, Jožefa Sluga. Svetila pokojniku večna luč!

c Sv. Frančišek na Stražah. V nedeljo, 28. t. m. bomo imeli v svoji sredini veleč. g. dr. Hohnjeca, vrlega društvenega organizatorja iz Maribora. Ta dan se bo namreč vršil prvi občini zbor Kat. bralnega in izobraževalnega društva, ki bo spojen z gledališkimi predstavami in govori. Spored prireditve bo sledel: Ob 10. uri dop. sv. opravilo, katerega bo daroval veleč. g. dr. Hohnjec. Popoldne po večernicah: 1. Pozdravni govor. 2. Govor dr. Hohnjeca. 3. Igna „Za križ in svobodo“. 4. Petje. 5. Igna „Skričen zaklad“. 6. Občini zbor. Somišljeniki gornje-grajskega okraja se uljudno vabite. Prosimo tudi sosednja društva, da agitirajo za mnogoštevilno udeležbo. Obdoh.

c Braslovče. Za Slov. Stražo je na dan sv. birme v Braslovčah nabrala mladenka Terezika Šketa med veselimi gosti v Orli vasi 11 K 30 vin. Blagim darovalcem lepa hvala.

c Petrovče. Društvo „Gospodar“ v Petrovčah priredi javno društveno zborovanje v nedeljo, dne 28. t. m. v Društvenem domu. Zborovanja se tudi ob eni uri popoldne udeležijo Kat. podporno društvo delavcev in delavk tobačne tovarne v Ljubljani. Na vspredu so: poučna predavanja in krasne pesmi dekliskega zbora.

c Braslovče. Prostov. požarna bramba v Braslovčah priredi, dne 18. avgusta t. l. povodom razvritja društvene zastave veliko ljudsko veselico naker se slavno občinstvo in razna društva že sedaj opezarjajo. Za obilno zabavo je preskrbljeno.

c Marija Nemeret. Tukajšnje kat. slov. izobraževalno društvo priredi v nedeljo 28. julija 1912 popoldan igro: „Večna mladost in večna lepota“ igračaz v 3 dejanjih z deklamacijami. Sosedna društva pridite v Nazarje!

c Posl. dr. Verstovšek ima dne 28. julija po prvem sv. opravilu shod v G r n j e m G r a d u, po drugem sv. opravilu pa pri Sv. Miklavžu.

c Griže. Slov. Kmečka zveza priredi v nedeljo, dne 28. t. m. politično zborovanje po ranem sv. opravilu v Grižah pri g. Pikinu. Somišljeniki, pridite! Govori naš posl. dr. Korošec.

Brežiški okraj.

b Zabukovje. Na dopis g. župana v „Narodnem Listu“ odgovarjam le toliko, da naj on najprej pome-ta pred svojim pragom, potem še-le pred drugim. Kar se pa tiče tistega „lažnjivca“, kakor ga on imenuje, naj bo prepričan, da dobi vsaki delavec zaslužen plačilo. Liberalci naj svoje laži izpirajo kakor hočejo. „Slov. Gospodar“ je, je bil in bo resnicoljuben list, četudi se vsi na glavo postavite. Toliko v pojasnilo za danes. — Pepca Senica.

Za Slov. Stražo so zložili čč. gg. duhovniki, ki so pri svojem tovarišu dekanu Marku Tomažiču v Kozjem obhajali 25letnico mašništva dne 18. julija, s svojimi prijatelji vred lepo svoto 66 K 40 vin. Slava jubilatantom!

Najnovejše.

Za evharistični shod na Dunaju se jih je iz lavantinske škofije priglasilo že nad 1000. Vsi bodo dobili od lavantinskega škofijskega odbora pristopnice, znake, legitimacije, karte za poseben vlak, pa tudi stanovanje se bo od tod nakazalo. Zaradi tega naj iz ostane vsako dopisovanje z dunajskim osrednjim odborom. Vse se naroči in plača v Mariboru. Kdor potrebuje kakega nasveta, naj se tudi semkaj obrne. Odbor je namreč poslal na Dunaj svojega zastopnika, ki je dobil tamkaj natapčne podatke, obenem pa tudi obširne pravice za lavantinski škofijski odbor.

40letnico mašništva je praznoval dne 21. julija velečastiti gospod France Dovnik, dekan v Gornjem Gradu. Na mnoga leta!

Posl. dr. Verstovšek ima pri Sv. Martinu v Zadrebki dolini dne 4. avgusta pri gospodu Rojtnu po drugem svetem opravilu shod. — V Bočni v stari šoli pa po prvem svetem opravilu dne 4. avgusta.

Petrovče. Društvo „Gospodar“ priredi dne 28. julija ob 1. uri popoldne javno društveno zborovanje v Društvenem Domu. Velike važnosti bode to zborovanje zlasti za dekliske zveze Savinjskega okrožja, katero se najljubneje vabi k obilni udeležbi. Zborovanja se bodo udeležile tudi delavke tobačne tovarne v Ljubljani, ki bodo marsikaj zanimivega povedale o ženskem vprašanju. Govorijo tudi državni in deželni poslanci. Na vspredu so torej: poučna predavanja ter krasne pesmi izvežbanega dekliskega zbora. Mladenke Savinjske doline, pridite mnogoštevilno!

Kranjski dež. zbor je bil včeraj zopet zaključen. Sprejelo se je več važnih gospodarskih predlogov, tako preložitve nekaterih strmih cest, vodovod za Bled, Gorje in Ribno, deželne osrednje električne naprave, glede varstva kmetijskega združništva; sprejel se je tudi novi šolski nadzorstveni zakon. Dvadnevna razprava je šla pod vodstvom deželnega glavarja dr. Susteršiča hitro izpod rok. Liberalci so sicer skušali s praznim besedičenjem pri posameznih točkah delati zgago, a so se le osmešili.

Zmede v Turčiji. Novo turško ministrstvo je pričelo svoje delovanje s tem, da ugodni vsem zahtevam Albancev. Vojaški pohodi v Albaniji bodo ustavljeni, izdalo bo veliko pomiloščenje upornikov, mladoturkom se pa zagotovi, da se ustava nikakor ne namerava odpraviti. Ministrski svet je sklenil, da se odpravi tudi obsedno stanje in odpošlje v Albanijo komisarja v spremstvu albanskega zaupnika.

Za šolsko mladino.

Pristna samo s to znamko — ribičem — kot znamko Scott-ovega ravnsnja.

Da mnogo otrok v šoli ne more z drugimi napredovati, da so nepazljivi in utrujeni, je prav pogosto vzrok nežna telesna konstitucija. Pospeševanje večkrat izgubljenega veselja do jedi in boljše prehrana sta tukaj vsekakor na mestu. Nič ni za to pripravneje nego že desetletja preizkušena

Scottova emulzija.

Dalje časa zapored redno uživana leči deklice in dečke tako razveseljivo, da zopet dobe veselje do učenja in šole.

Pri nakupu naj se zahteva izključno Scott-ova emulzija. Znamka Scott, ki je že 35 let vpeljana, jamči za dobroto in učinek. Cena izvorni steklenici K 2'50. — Dobi se vseh lekarnah.

Zahvala. Že 2 leti sem imel v moji levi roki hude bolečine, moji živci so bili zelo slabi. Dajalo se mi je kaffovo žganje, pa ni nič pomagalo. Pred kratkim sem čital o vašem „Levovem francoskem žganju“ ter sem poskusil z njim, a sem takoj občutil, da so postale moje mišice in žilci močnejši in je bolečina splošno ponehala. Naročil sem zopet 4 steklenice, dal som tudi mojemu zetu eno steklenico, (kateri je tudi trpel na revmatizmu) ter se je čutil takoj boljšega. Mnogo sem že poskusil, pa mi nič ni tako pomagalo kot Vaše sredstvo.

Stefan Pintar, sodarski mojster, Virje.

„Levovo francosko žganje“

se dobi v vseh lekarnah in trgovinah.

Originalna steklenica stane samo

44 vin.

Velika steklenica K 1'10, največja K 2'20 in se dobi v vseh lekarnah in trgovinah. Pošiljanje po pošti od K 4'40 naprej po poštnem povzetju.

ALEKSANDER KALMAR, Dunaj II/2. Severni kolodvor.

Loterijske številke:
Dne 20. julija 1912.

Gradec . . . 8 31 43 18 58
Dunaj . . . 10 16 60 3 43

Eno uro od Maribora, četrť ure od želez. postaje, 10 minut od cerkve, je na prodaj lepo posestvo z zidanimi poslopji, meri 33 oralov v enem kosu, večinoma prvovrstnih travnikov in sadonosnikov, drugo njive, vinograd in gozd, torej posebno pripravno za živinorejo in mlekarstvo, ker je blizu mesta in žel. postaje. Več pove upravnistvo pod naslovom „Mlekarstvo“. 787

Priden in pošten učencec se sprejme pri g. Alojziju Pečniku, pekovski mojster v Selnici ob Dravi. 765

Hiapec za vole se sprejme takoj v župnišču Selnica ob Dravi. Plača dobra po dogovoru. 768

Priden in pošten učencec se sprejme takoj pri g. Konradu Kocbeku, kovaški mojster, Maribor, Kriehubergasse 19. 783

Kupci pozor!

Na prodaj iz proste roke lepo posestvo pol ure od mesta Maribor, obstoječe iz hiše, potrebnih gospodarskih poslopj, njiv, travnikov, sadonosnikov in gozdov. Proda se vse skupaj ali na kose. Več se izve pri lastniku, Friderihu Bračko v Vodolah. Sv. Peter pri Mariboru. Na dopise brez znamke se ne odgovarja. Lahki plačilni pogoji. 777

Čevljarški pomočnik se sprejme. Plačilo po dogovoru. Franc Langer, čevljarški mojster. Žreče pri Konjicah. 785

Oženjen švajcer

(kravlj. majer) se pod dobrimi pogoji sprejme pri graščini Dornova p. Moškanjci. 805

Deček, sin poštenih starišev, popolnoma zdrav, primerne starosti in z povoljno šolsko izobrazbo se sprejme kot

učencec

v veletrgovini z železnino „Merkur“ Peter Majdič v Celju, Graška ul. šte. 12. 798

Krojaški učencec od 14 do 15 let star se sprejme, kateri ima veselje do krojaške obrti pri g. Janezu Partliču, krojaški mojster v Studencih pri Mariboru, Okrajna cesta šte. 3. 816

Gospodinja in svinjska dekla se sprejmeta na posestvo z avda Marjinih bratov, plača na mesec vsaka 18 kron, spričevalo od g. župnika; (Sittenzengnis) potreben. Ponudbe se naj pošljejo na Jožef Sterniša, ekonom, Marien-Institut, Kirchen-gasse št. 1. Gradec. 813

Išče se pošena, delavna ženska, za večje posestvo, ki zna kuhati za več oseb in se na gospodinjstvo dobro razume. Plačilo po dogovoru. — Naslov: Suppanz, Maribor, Koroška cesta št. 2/L. 816

Pozor!

Proda se novozgrajena enonadstr. hiša z lepo veliko kletjo in z lepim vrtom, sposobna za vsako obrt ali tudi za penzioniste. V lepem kraju tik kolodvora v Šmarju pri Jelšah. Natančneje se izve pri lastniku Antonu Jecl v Šmarju pri Jelšah št. 70. 812

Kovačija z vodno silo (Hammer-schmiede) in z lepim ter prostornim stanovanjem se pod ugodnimi pogoji da v najem. Vpraša se na oskrbnistvo grajščina Faal. 810

Učencec,

s hrano in vsa oskrba se takoj sprejme pri M. Igerju, urarju v Mariboru, Gosposka ul. 13. 747

Več hiš

za eno ali dve družini v Krčevini ni pri Mariboru, moderno in so lidno urejene, pet minut od glavnega kolodvora v Mariboru, se po cenah in ugodnimi plačilnimi pogoji prodajo. Vpraša se v uprav. 760

Dva pridna kovaška učenca se sprejmeta pri g. Kokotu, kovaški mojster, Maribor, Tržaška cesta šte. 2. 798

Treznega, zanesljivega konjskega hlapca, ki bi vozil tudi krah, takoj sprejme Janez Böhm, mlinar v Framu pri Mariboru. Mesečna plača 20 kron. 797

Krepki učenci se sprejmejo. Popolna oskrb in primerno plačilo. Parni mlin Pesnica. (Kaniža pri Mariboru). 782

Hiša v Mariboru

(Melje), pripravna za vsako obrt z devetimi stanovanji, z lepim vrtom in njivo, se pod jako ugodnimi pogoji takoj prodaja. Več se izve pri lastniku, Maribor, Khisl-gasse 3, 1. nadstropje. 695

Gostilna

se prodaja pri Sv. Križu na Mur-skem polju tik cerkve, na najlepšem prostoru, so velika poskopja, ki obstojijo iz pet sob, dve kuhinji, mesnice, kajilnice mesa, ledenice in velike spodnje kleti, tri velike kleti pri hlevu, dva velika hleva, skedenj in uta, posebej stoječa hiša, ena soba, kuhinja, klet, klavnica za živino, pokrito novo keglišče s pečjo, da se lahko po zimi keglja, vrt za zelenjad in sadonosnik. Vpeljana je že bila dolga leta trgovina in gostilna. Cena 24000 K, lahki plačilni pogoji, natančneje pojasnila daje Anton Vrabl, vele-poseselnik in trgovec, p. Križevci Štajersko. 707

500 kron!

Vam plačam, če vam moje sredstvo „Rias mazilo“ v treh dneh ne odpravi brez bolečin kurjih oces, stiskov in vkorenjenine trde kčže. Cena 1 lončku z jamstvenim pismem 1 K. Kemyeny Kaschau I, Postfach 12/76. Ogrsko. 665

Dva močna, dobro ohranjena, do-se-daj vedno polna vinska soda, eden 15, drugi 10 let star, prvi 15, drugi 11 hektolitrov držče se prodajo po nizki ceni. Franc Koser starejši v Juršincih. 780

Učencec,

zdrav in močan, kateri ima veselje do pekarstva se takoj sprejme pri S. Kotniku, Tegetthofova ul. 81. 789

Proda se takoj 11 zelo lepih stav-benih prostorov med okrajno in dvema občinskima cestama pri D. M. v Brezju pri Mariboru, zraven cerkve in šole, sestojijo iz 2 parcel aji, v krog 12.960 m² metrov ve-like. Vpraša se v upravnistvu. 864

Štefan Kaufman

trgovina z železnino v Radgoni priporoča najboljšo ocelne kose in srpe, pravo štaj. železo po najnižji ceni in solidni postrežbi. 601

PETELINE

čistokrvne, zlatorumene, „Orping-tonske“ pasme, meseca aprila valjene. Cene za en komad, za vsak mesec starosti 1 K. Belgijske kuncce dva do štiri mesece stare. Cena za par, za vsak mesec starosti 1 K 50 v. Zavojnina se računa po lastni ceni. Prodaja, dokler bo kaj zaloge Anton Slodnjak, tržar in posest. p. Juršinci pri Pruju. 801

Trgovskega pomočnika išče Franc Petan, trgovec mešanega blaga v Sromljah pri Brezicah. Poštenost in trenost. Pogoji ponudbe naj se pošljajo do 20. avgusta 1912. 803

Učencec iz dobre hiše in z dobrimi šolskimi spričevali se sprejme takoj v trgovini z mešanim blagom, Fr. Mikl, trgovec pri Sv. Marjeti pri Moškanjcih. 799

Pohišstvo

razpošilja na vse strani trgovina s pohištvom **Karl Preis,** Maribor, Stolni trg 6, lepe postelje na valjar, nastavne postelje 15 K, kuhinjska oprava predalčne omare 28 K mize 9 K, stoli K 2-60, trde, polirane postelje 24 K, polirane mize 28 K, toaletno ogledalo 15 K, spalni divani, otomani, 30 K, jedilne mize na poteg 34 K, u najati stoli 9 K, vse vrste lesnega in tapciranega pohištva, posebni oddelek pohištva iz železa in medenine. Edini štajers. izdelek. Izvirne tovarniške cene. Zičaste podloge 8 K, matrace 6 K, železno postelje z ograjo 16 K, postelje iz medenine 68 K, emajlirane postelje 40 K. Slobodno na ogled. Sloboden nakup. Ceniki zastoj in franko.

Kozolec

15 minut iz Celja v dobrem stanu z šestimi okni in „štoberkom“ je za 850 kron na prodaj. Istotam se prodaja mala kmetija s hišo, hlevom in gospodarskimi poslopji z lepim sadonosnikom (50 drevev) in 2 orala zemlje za 7.600 kron. Več se izve v trafiki v Narodnem domu v Celju. 796

Posestvo na prodaj.

Kupci! Kdor želi na veselem kraju stanovati, pobrigajte se! Jaz imam na Teharjih v vasi Slance primerno posestvo na prodaj. Meri 8 oralov z dvema godzoma vred, ki ju je toliko, da ni treba drv in stelje kupovati. Zraven so travniki za rejo do štiri goved. Štiri njive so bile obsejane z ržjo in pšenico. Hiša je zidana, z d-ema sobama, z opeko krita, živinski hlev zidan, obokan, kozolec s šestimi stebri, svinjski hlevi s štirimi oddelki z opeko kriti, klet pod zemljo, zidana in z opeko krita, čebelnjak, proda se tudi poljedeljsko orodje. Brajd je mnogo; vina se dobi 50 hektolitrov; tudi sadnega drevja je veliko. V župniško cerkev je hoda 8 minut. Posestvo je tik okrajne ceste zraven sejmšča na Teharjih. Cena skupno 15.100 kron. Plačilo po dogovoru. Valentin Stojan v Slancih pri Teharjih, p. Štorč. 791

Posestvo

lepo, ležeče v Tinjski fari, eno uro iz mesta Slov. Bistrica 12 oralov zemlje, viuograd, njive, travniki in gozd, hiša in gospodarsko poslopje, vse v dobrem stanu se za samo 5600 K prodaja. Plača se 2000 kron, drugo ostane lahko vknjiženo. Vse natančneje pri Franc Petelinu, Roteuhof Gornja Poljskava.

Listnica uredništva.

Celje: Obrnite se na vodstvo c. kr. državne obrtne šole v Ljubljani, ki bo vam dalo natančno poročilo, kakšne predisobrazbe je treba za katero obrtniško stroko. Kolikor mi vemo, obstoje na tej šoli tudi stavbeno-obrtna mojstrska šola za stavnbo in pohištveno mizarstvo. — **Sv. Lovrenu na Drav. polj.** Zveza v Zalca je popolnoma liberalna in dr. B. ki hodi sedaj okoli, je istotako liberalen strankar. Sicer pa hvala za obvestilo. — **Brežice.** Ni druge pomoči, nego da sistematično širite naše časopisje. Ko bi imeli liberalci tako dobre časnike, nobenih agitatorjev. Pozdrav! — **Sv. Križ na Mur. polju.** To ni življenje, to je spanje. O oni zadevi nam ni nič znano. — **Sv. Lenart v Slov. gor.:** Vaš dopis izročili Našemu domu. — **Ljutomerski okraj:** Kregate se, zakaj Gospodar ne prinaša več dopisov iz Vašega okraja. Urednik pač temu ni kriv. Ze večkrat smo Vas in druge somišljenike prosili: pišite, a za odgovor nas samo kregate, nočic pa nobenih ne pišete. Ali je to „logično“? — **Reštanj pri Rajhenburgu.** Ne vemo, kaj hočete z dopisom. Z „Narodnim listom“ nam pač zastoj grezite, ker se ga prav nič ne bojimo. — **G. Rojnik, Braslovče:** Ne sprejmemo! — **Št. Jur ob juž. ž.:** Pritožite se na okrajni šolski svet. — **Ljubno:** Vsekako je bolje, če se stvar ne meša dalje. Pozdrave! — **Zavodnje, iz šmarskega okraja, Sladka gora:** Prihodnjič! — **Žerovinci:** ne spada v list! — **Rajhenburg:** Brežički okraj je zato med dopisi tako slabo zastopan, ker od tam skoraj nihče ne piše. Poročajte pridno, pa bo dobro. Pozdrave!

Trgovski učencec

z dobrim šolskim spričevalom se sprejme v trgovino z mešanim blagom Alojzija Pieter v Slov. Bistrici. Učencec mora tukaj trgovsko šolo obiskovati kar je velikega pomena. 795

Vinograd,

novonasajen, hiša, hlev, obokana klet in preša; leži v Brezicah, postaja in pošta Velika Nedelja. Malo izplačila. Se prodaja radi starosti gospodarja. Natančneje pri pekovskem mojstru Ferd. Grazer, Ormož. 795

Izurjena kuharica in gospodinja, ki je bila blizu 20 let v župnišču, išče enake službe. Nastopi takoj. Naslov pri upravnistvu. 774

Razglas.

Cerkveni skladni odbor v Št. Ilju pri Velenju bode oddal dne 4. avgusta ob 3. uri popoldan v šolskem poslopju tesarska dela za stavbo novega cerkvenega stolpa. Načrt in pročačun sta na razpolago v župnišču Sv. Ilja pri Velenju. 836

Mestni pogrebni zavod v Mariboru

Tegetthoffova ulica 18, Blumengasse 14, Tržaška cesta 16.

P. n. občinstvu v Mariboru in okolici naznanjamo, da se je ugodilo dolgoletni želji občinstva iz desnega dravškega brega in se je v hiši

Tržaška cesta 16 ustanovila zaloga rakev

v zvezi z prodajo vseh potrebnih za pogrebe, kjer se, kakor v glavni trgovini dobe vsi predmeti od pripravih do najfinjših po zelo nizkih cenah.

Ob tej priliki tudi omenjamo, da zavrnelo razširjeno napačno mnenje, da se cene za pogrebe preti cenam prejšnjih let niso povišale, temveč se ostale take kot poprej in sicer za mestni delekog Maribor:

I.	razred,	5 duhovnikov,	6 vprežen stekleni mrliški voz	K 840.—	
II. a	>	3 duhovniki,	4 >	>	K 560.—
II. b	>	3 >	2 >	>	K 350.—
III.	>	2 duhovnika,	2 >	>	K 240.—
IV.	>	2 >	2 >	>	K 180.—
V.	>	1 duhovnik,	2 >	>	K 110.—
VI.	>	1 duhovnik,	2 >	odprti >	K 80.—
VII.	>	1 >	z nosilci		K 52.—

V teh cenah so zapopadena vsa opravila za pogreb, kakor tudi vsa druga oskrb in pota, in je torej kako drugo plačevanje izključeno. 825

Pri prvih razredih se na željo v posameznih delih izpeljejo tudi zboljšave. — Za člane mariborskega društva za umrle pri južni železnici in njih družine dajemjo po pogodbi popust od gornjake tarifa. — **Otroške rakeve od K 1:40 naprej Lesene rakeve za odraslene od K 7 naprej v raznih cenah in izpeljavah.** — **Največja zaloga medenih rakev na Spod. Štaj. Prevzamem tudi vsa druga mrtvaška opravila za najnižje cene. Pojasnila glede pogrebv se dajejo vsak čas v glavni pisarni Maribor, Tegetthoffova cesta št. 18.**

Trgovina tiskarne sv. Cirila v Mariboru

Koroška cesta šte. 5

priporoča cenjenemu občinstvu svojo bogato zalogo

raznovrstnih križev

stoječih in stenskih, lesenih in nikljastih razne velikosti, po izredno nizkih cenah. Na razpolago ima tudi ali pa oskrbi za

velike poljske križe

lesene podobe (korpuse) križanega, fino, umetno izpeljane 80, 90, 100 in še več centimetrov velike od 45 kron naprej. - -

Istotako ima v zalogi molitvenike najboljše vsebine.

rožne vence priproste in fine, velike stenske podobe v okvirjih in brez okvirjev, najnovejše obhajilne podobe, male podobice, škapulirje, svetinjice, velike in male in druge nabožne reči.

Nova in že rabljena kolesa

(bicikeljne) in šivalne stroje v različnih cenah, kakor tudi popravila se izvršujejo točno in po nizki ceni. Bicikelji in šivalni stroji proti malemu delnemu odplačevanju pri Jss. Küttner, mehanik, Maribor, Koroška ulica 17. 833

Ženitna ponudba.

Zaveden slovenski mladenič, neomadeževanega življenja, lastnik lepega posestva, oddaljenega tri minute od žel. postaje, 15 minut od cerkve, v najlepšem kraju, posestvo je vredno 10.000 K, poslopja vsa zidana, v najboljšem stanu, se želi poročiti z mladenko kat. narodnega mišljenja, prijetne zunanosti neomadeževanega življenja, staro 20 do 30 let, tako, ki ima najmanj 2000 K denarja. Le resne ponudbe pod naslovom: „Obmejni Slovencec“, na upravo. Slov. Gospodarja 808

Proda se po ceni dvoje zemljišč, oboje meri 5 oralov, zraven vsakega posestva hiša, travnik s sadnim drevjem in vinogradi, hosta in njiva. Na enem je tudi prav dober slatinski izvirek in tudi voda za mlin. Cena prvemu posestvu 1.600 K, drugemu 2.000 K. Naslov: Jožef Sternad, Beli potok, Sladka gora, p. Šmarje pri Jelšah (Štajersko). 832

Posestvo se da v najem, ki meri 15 oralov njiv, travnikov, gozdov in še dober vinograd, še dobro ohranjena poslopja z novo hišo, zidana z opeko krita. Vse obdelano obsejano, se da z vsem potrebnim orodjem in pohištvom in živino vred ali brez teh, kakor kdo hoče. Kder hoče kaj natančneje izvedeti, ali želi v najem vzeti, naj piše na Franc Zatlter, posestnik, Skedenj hiš. št. 11, p. Špitalič pri Konjicah Štajersko. 821

Priden učencec, dobrh starišev, z dobro šolsko izobrazbo, ako mogoče, več tudi nemškega jezika, se takoj sprejme v trgovini mešanega blaga Antona Korošec v Radgoni. 819

Vinograd je na prodaj, ki meri 4 in pol orala, z dobro ohranjeno vinicarijo in prešo. Zraven je tudi lep sadovnjak. Vse v dobrem stanu. Cena in kupni pogoji se izvejo pri lastniku Francu Baschbacher v Koračkem vrhu, p. Sv. Tomaž pri Ormožu. 820

Kovačija z lepim hišnim in gospodarskim poslopjem, hiša nadstropna, vse zidano in z opeko krita, potem vrt, sadonosnik z brajdami, velika njiva in travnik, krme toliko, da se lahko redi dve kravi, vse pri domu, mimo tekoči potok nudi tudi na vodno moč kaj napraviti. Poslopje stoji ob glavni cesti, za kovaško obrt jako dobra postaja, pripravno pa tudi za vsako drugo, se zavolo starosti in bolezn lastnika takoj prodaja. Več pove lastnik Franc Viher v Framu pri Mariboru 822

Daimler automobil

s štirimi sedeži, 4 cilindri, z 20 konjskimi mečmi, vzci 6-70 km na uro, dobri gumi. Tekalni voz s certifikatom. Cena 1000 K. Se takoj prodaja. J. Pfeifer, tovarna strojev, Hoče pri Mariboru. 818

Viničar

s 4 do 6 delavskimi močmi se sprejme za jesen. Pogoji zelo ugodni. Vpraša se pri g. Rihardu Ogrižeg, Sturmberg pri Mariboru, p. Pesnica. 817

Lepo posestvo, približno 35 oralov zemlje, t. j. njive, travniki itd. z lepim prostornim kmetijskim poslopjem, kletmi itd. hiša z gostilniško koncesijo se odda takoj v najem. Celo posestvo leži na okr. cesti, četrť ure od trga Sv. Lenart v Slov. gor. Letna najemnina, kakor druge podrobnosti pove oskrbnistvo grajščina Hrastovec (Gutenhaag) pri Mariboru, pošta Sv. Lenart v Slov. gor. 830

Ženitna ponudba iz Berolina.

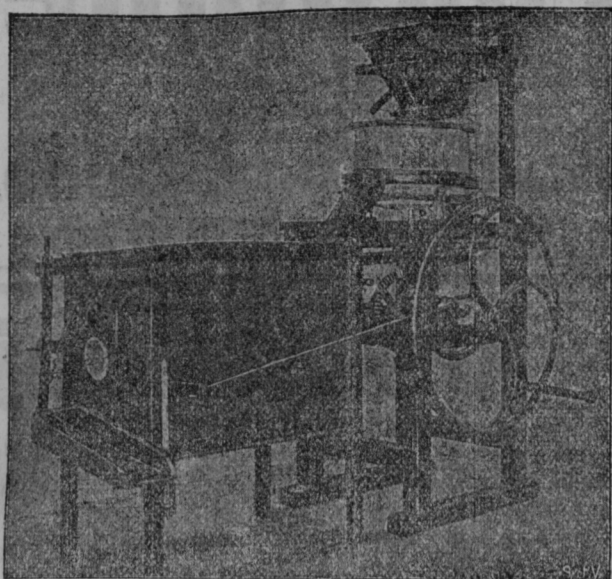
Blagosrčen, trezen fant srednjih let, katoliške vere, krojaški mojster s premoženjem 6000 kron se želi poročiti z mlado, bogoljubno, pošteno mladenko, tako, ki ima nekliko premoženja in ima veselje na Nemškem in v velikem mestu stanovati. Blagohotne ponudbe, če je mogoče s silko, se naj pošljejo: Franc Tratnik, krojaški mojster, Ackerstrasse 157. Berlin. 834

Pozor!

V Spodnjih Poljčanih 7 minut od kolodvora ob okrajni cesti je lepo posestvo z hišo in gospodarskim poslopjem, posebno za penzionista ali obrtnika za 15.000 kron na prodaj, ali se da v najem za letnih 840 K. Ter. Čokl, Poljčane. 763

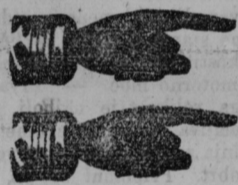

Fr. Kampuš: Zg. Poljskava pri Pragarskem

vsem kmetom naznani in se jim priporoča, da bi prišli k njemu stroje kupovat, ker zdaj jih ima okoli 2. do 300 doma, vsake vrste, ima zdaj najnovejšo ročno mlatilnico, tudi geplne-mlatilnice, slamoreznice, repoznice, pluge, brane, okopalnice in osipalnice, mlino za sadje in grozje mlet, stiskalnice ali preše, najnovejšo sesalke ali pumpe za studence in gnojnice, s katero se lahko napumpa v eni minuti eden polovnjak vode ali gnojnice, vsake vrste male in tudi velike tehtnice, tudi vsake vrste mostne tehtnice, katere pustim sam postaviti na svoj odgovor, stroje za seno kositi, obračati in grabiti, najnovejšo sejalne stroje, pri katerih se prihrani ena tretjina zrnja; ima tudi vsakovrstno železje za mlino in žage, tudi motorje na bencin, sesalni plin, surovo olje, sopar ali „dampf“, največje mlatilnice, zraven ima vse kar kdo rabi, stroje za šivat „Central Bobin“ po najnižji ceni, vsakovrstne stroje za kovače, lončarje, opekarje, tudi opreme za pekarije, kotle za kuho, brzoparilnice prave „Alfa Separator“, po najnovejšem izdelane, pri katerih se prihrani zelo veliko časa in drv. Najnovejšo mlino za zrnje mlet, da si lahko vsak kmet doma vsakovrstno zrnje melje in doma vsakovrstno moko napravi, goni se lahko na roko, gepl, tudi na vodno in parno moč, domači izdelek, dam tudi vsakemu kmetu na poskušnjo; kolesa ali bicikelne pisalne stroje vsake vrste. Zmerne nizke cene, ugodni plačilni pogoji, tudi na več let. Kdor k njemu na dom pride, ali ako mu piše, da se on sam pri kmetu oglasi, dobi vsak kmet vse stroje 10 odstotkov ceneje, kakor drugače, vsakemu pride na svoje stroške na dom, da se dogovorita, ne na kmetove stroške. Vse varstvene priprave za mlatilnice se pri njem dobijo, katere mora vsak kmet imeti, kdor ima mlatilnico. 422

Izjavim

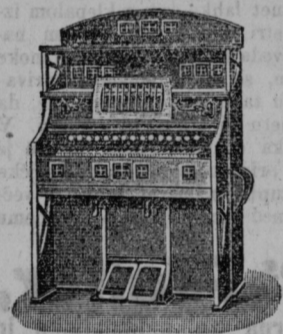

da je zanesljivo desinfekcijsko sredstvo v vsaki hiši potrebno. Za čiščenje ran, turov, za desinfekcijo na bolniški postelji, za odpravo slabih duhov in potnih nog, je steklenica

Lysoform

desinfekcijskega sredstva priznana najboljša.

Se dobi z navodilom uporabo v vsaki apoteki in drožeriji po 80 v. v originalnih steklenicah. — Lxsoform-toaletno milo 1 K za 1 kom. 422

Josip Brandl, izdelovatelj orgel v Mariboru o. Dr.

izdeluje cerkvene orgle v vsaki velikosti zelo solidno delo. — Prezame uglasbo, popravilo in prestavbo starih orgel. — Izdeluje harmonije najboljše kakovosti evropskega in ameriškega sistema za cerkve, šole in zasebno rabo po nizki ceni.

Transponirharmonista z 28 akordi. Proračuni in katalogi brezplačno in poštne prosto. 47

V korist je vsakemu

in si prihrani veliko denarja, če kupuje vse kar rabi v slovenski trgovini

J. N. Šoštarčič: Maribor Gosposka ulica števil. 5.

Ker dobi samo pri tej tvrdki najboljše blago za moške in ženske obleke, vsakovrstno platno za rjuhe in drugo perilo, druk, saten, cefir, zgotovljene obleke, srajce za moške, ženske in dečke, velika izbira kravat, ovratnikov, nogavic, dežnikov, naramnic itd. 623

Cene veliko nižje kakor drugod.

Priporočamo svojim somišljenikom:

Srečka v korist „Slovenski Straži“

prinese obmejnim Slovincem pomoč, naročnikom v srečnem slučaju bogastvo. Nihče naj ne zamudi zrebanja turških srečk dne 1. avgusta t. l., pri katerem bo vzdignjen glavni dobitek čistih 400.000 zlatih frankov. Vsak naročnik dobi eno srečko v korist revnim otrokom z glavnim dobitkom v vrednosti 5.000 kron zastonj. Pojasnila daje za Slovensko Stražo g. Valentin Urbančič, Ljubljana.

Svarilo!

Koder se

Prodajajo ponaredbe, naročite pristni

naravnost od izdelovalnice pod naslovom:

Rastlinska destilacija „FLORIAN“

v Ljubljani.

Ženitna ponudba.

Posestnika sin, 34 let star, kateri ima po starših lepo posestvo ali pa do 10.000 kron dedščine se želi poročiti z dekletom, ki bi imela nekaj primerne premoženja in ob enem tudi veselje vzeti kako gostilno v najem ali pozneje tudi kupiti. Blagohotne ponudbe pod »Srečna prihodnost St. 250« na upravnitvo tega lista. 808

Razpis.

Dne 29. julija t. l. ob 10. uri predpoldne se odda dobava sena, slame, posteljne slame, premoga in drv za c. kr. domobranski pešpolk št. 26 v Mariboru, za dobo od 1. oktobra 1912, do 30. septembra 1913.

Natančni pogoji so v pisarni polkovne provianture vsak dan na vpogled. 767

Proda se hiša

z dobroidočo sedlarsko obrtjo v mestu na Koroškem. Več pove upravnitvo lista. 74

Serravallovo železnato kina-vino

Higien. razstava Dunaj 1906: Državna od.: lika in častni diplom k zlati kolajni.: Krepilno sredstvo za slabotne, malokrvne in rekonvalcente. Povzroča voljo do jedi, utrjuje živce in popravi kri. Izborjen okus. Nad 7000 zdravniških spričeval.

I. Serravallo, c. kr. dvorni dobavitelj Trieste-Barcola.

Kupi se v lekarnah v steklenicah po pol litra á K 2:60 in po 1 liter á K 4:80. 445

Izbera

je lahka, kajti kakovost odloča. Slast pravega zagrebškega „Francka“, njegova jakost in krasna barva usposablja ta izdelek najboljšim kavinim pridatkom, kateri bode tudi Vas trajno zadovoljil. 1234

Z mojo

umetno moštovo esenco

si lahko vsakdo z malimi stroški pripravi sod izvrstne, obstojne in zdrave domače pijače. Cena 1 steklenici za 150 lit. 4 krone. Dobi se samo

v drožeriji **Maksa Wolfram,**

529

Maribor, Gor. Gosposka ulica.

Naznanilo in priporočilo.

Slavnemu občinstvu iz Celja in okolice vljudno naznanjam, da sem preselil svojo

krojaško obrt

iz Gosposke ulice na

Glavni trg št. 12

Potrnil se bodem kakor dosedaj tudi zanjaprej cenjene odjemalce postreči vedno z dobrim blagom ter zmernimi cenami. — V zalogi imam vsakovrstne zgotovljene obleke za gospode in dečke. Izvršujem priproste in najfinejše obleke po meri v najkrajšem času. — V nadi, da mi ostanejo vsi dosedanji odjemalci zvesti ter da si pridobim še mnogo novih bilježim s spoštovanjem 823

Josip Leon, krojaški mojster Celje, Glavni trg 12.

Križevska opekarna

v Križevcih pri Ljutomeru

daje p. n. občinstvu na znanje, da ima v zalogi in prodaje od sedaj naprej vsakovrstne

peči

navadne kakor tudi visoke za kurjavo stanovanj, nadalje štedilnike (Sparrherd) in druge lončarske potrebščine. 824

Častna izjava.

Podpisani Anton Bežan, posestnik in župan v Šalencih obzalam vsa neutemeljena očitavanja glede Franceta Božiča, posestnika v Šalencih.

Ljutomer, dne 20. julija 1912.

829

Anton Bežan.

Št. 18806

VII. 721

Razglas.

Za na Štajersko pristojne slušatelje živinorejske visoke šole na Dunaju, se podelijo v začetku šolskega leta 1912/13 štiri deželne štipendije à 600 K (šeststotron) in sicer so v veljavi te štipendije za celo normalno študijsko dobo, tudi za siedeče leto (rigoroz).

Prosilec za te štipendije morajo k prošnji priložiti pravomočni reverz, ki mora biti v slučaju, da prosilec sam ni opravičen istega podpisati, podpisan od očeta, varuha in sodnije kot varhinje ter se z istim pred vsem zavezati, da hoče oni, ki dobi štipendijo, ako doseže živinozdravniško diplomu, vsaj šest let ostati v službi na Štajerskem in se dati od štajerskega deželnega odbora nastavititi kot živinozdravnik.

Prošnje naj se vložijo pri štajerskem deželnem odboru do 17. avgusta 1912.

Prošnji se mora poleg reverza, o katerega besedilu naj prošnji poprej vpraša pri ravnateljstvu deželnega pomožnega urada, še priložiti izkaz o starosti, pristojnosti, ubožnosti in maturitetno spričevalo, izdano od kake avstrijske srednje šole.

Gradec, dne 11. julija 1912. 828

Od štaj. deželnega odbora.

edino slovensko tovarniško podjetje na Spodnjem Štajerskem: **pivovarni Žalec in Laški trg** ki vari marčno, dvojnomarčno, termalno in granatno pivo. **Slovinci podpirajmo svoje domače podjetje.** 731

Otvoritev trgovine! Usojamo si uljudno naznaniti p. n. prebivalcem Celja in okolice, da smo v Celju, okrožna cesta 4 otvorili zalogo

kave, čaja, kakao in čokolade.

Imetnik zaloge v Celju:
Alozij Fabian.

Priporočamo se za obilen obisk:

Bratje Kunz, Dunaj,
vpošiljalnica kave in čaja.

„Titania“

brzoparilniki za

živinsko krmo.

narejeni iz kovanega železa in kovinaste pločevine, torej nepokverljivi.

„Titania-Werke“, Wels 136, Zgor. Avstrijsko.
Največja specialna tovarna za parilnike na Avstro-Ogrskem.
Glavno zastopstvo **Franc Asen, Gradec, Mariengasse 22.**

Pristen Avenarius karbolinej
(Patent) 644

že nad 35 let najboljšo sredstvo za konserviranje lesa. — Pred ponarejanjem se svari. — Prospek itd. zastonj.

Karbolinejum tovarna R. Avenarius, Amstetten N. Oe.
Edina prodaja za Maribor in okolice: Opekarna Melje in Razvanje. Telefon 136.

Inserirajte v „Slov. Gospodarju“!

Nabavite si:

nosilce, okovje, strešno lepenko, črpaljke, vodovodne cevi, štedilnike, stavbene potrebščine, poljedeljske stroje in orodje, vozne plahte najboljše kakovosti, kose znamka „Merkur“ in „Triglav“, žičnato mrežo in ograje, trnjevo žico in vse drug predmete železninske stroke pri **veletrgovini z železnino**

„Merkur“ P. Maudič, Celje.

Na debelo! **Na drobno!**

Veletrgovina s papirjem.

Goričar & Leskovšek
Celje : Graška ulica šte. 7.

Zvezna trgovina (Goričar & Leskovšek)
Celje, Rotovška ulica šte. 2.

Tovarniška zaloga vsakovrstnega papirja :: pisalnih in risalnih potrebščin. ::
Lastna zaloga šolskih zvezkov, risank, risalnih skladov ter vseh tiskovin za urade.

Razpis službe občinskega sluge in redarja.

Pri tržkej občini Velenje se razpisuje služba **občinskega sluge in redarja** pod sledečimi pogoji:

Letna plača je 720 K, prosto stanovanje in pa prosta službena obleka.

Prosilci ne smejo biti pod 25, pa tudi ne čez 40 let stari.

Avstrijski državljani (prilogi: krstni in domovinski list).

Popolnoma neomažeževane preteklosti (priloga: uravnostni list, Sittenzeugnis).

Morajo dokazati popolno znanje slovenskega in nemškega jezika v besedi in pisavi.

Prednost imajo oženjeni prosilci brez otrok, kateri so izučeni kakšne obrti in bi jo tukaj tudi izvrševali; oziroma dosluženi podčastniki (Unteroffiziere).

Nekolekovane prošnje se naj vložijo najpozneje do dne 5. avgusta 1912 pri županstvu v Velenju, politični okraj Slovenjgradec, Stajersko.

Župan: Skaza l. r.

Krasno posestvo se proda,

ki leži na slovitim hribu Kapela, 5 minut od farne cerkve, ima krasen razgled na vse strani sveta. Obstoji iz modernega, še novega hišnega poslopja (vile), s tremi vhodi, je pri vsakem veranda, ima 6 stanovalnih sob, eno kuhinjo eno kamro, tri spodnje krasne suhe kleti, hlev za tri govede, klet za žgarnjarno in druge potrebe, gumno, pet svinjakov, prosto stoječa nova velika preša. Je vse zidano, v najboljšem stanu, lep vrt za zelenjavo, nova žičasta ograja, posestvo meri 10 oralov, štiri orale sadonosnika in travnika, s čez 400 stoječimi sajenimi različnimi sadnimi drevesi, dva orale gozda s starim bukovim drevjem, 2 in pol orale njiv, 1 in pol orale novosajenega vinograda, posestvo se drži vse skupaj, tik velike ceste, ki pelje pol ure od železniške postaje Radinci (Bad Radein), kjer je vrelec kisle vode in poletno kopalnice, katerega obiščejo od vseh krajev in stanov veliko ljudi. Pri Kapeli je mesarija, pekarija, gostilne in vsak dan dva krat prinesešna pošta na dom. Posestva imajo v okolici gospoda iz mest iz raznih stanov, obiskujejo radi poletno stanovanje, ker je zračno in krasna lega. Posestvo se ceni na 20.000 kron, premičnine v sobah posebej po 3000 kron, so ugodni plačilni p. goji, posestvo bi se primerjalo vsakemu upokojenemu g. spodu, posebno č. g. duhovnikom, tudi vsakemu trgovcu, ker je le edina trgovina pri Kapeli. Natančnejša pojasnila daje Anton Vrabl, trgovec in veleposestnik, p. Križevci pri Ljutomeru. 624

Razglas.

V opekarni v Melju pri Mariboru se zelo po ceni proda večja množina dobrožgane **zarezne strešne opeke** (Falzzigel) II. vrste. 770

*****

Novost. Ročni mlin! Novost.

Zraven slike od mene iznajdene mlinske stavbe v šestih različnih velikostih za roko, gepelj, vodno ali motorno moč. — Prva in druga velikost je najbolj priporočljiva za manjše kmetije, srednja za veleposestvo in večja za obrt. Pripomni se pa, da manjši mlini ravno tako dobro meljejo kakor veliki, ker ima vsak ml n štiri pajtje, in sicer en svilnat za fino pšenično moko dva za različne krušne moke in eden za gris. Kamenje si vsak kmet lahko sam z klepalom izoštiri, kakor pri vsakem navadnem vodnem mlinu. — V začetku si seveda ne zna vsak dobre moke napraviti, kdor ni v mlinski obrti izučen, se mora polagoma privaditi. Cene so pri sedajnih dragih razmerah tako nizko nastavljene, da je mogoče vsakemu, tudi najmanjšemu kmetu si tak mlin naročiti. V sedanjem razburjenem času, ki kmata stiska od vseh strani in mu je ustreženo, če si zamore sam pomagati, je priporočljivo, da bi kmetčke posojilnice, kmetčke in strojne zadruge nakupile primerne mlinske v večjem številu po nižji ceni in jih razdelile med kmete proti polajšanemu vplačevanju.

Pričevalo:

Rakovnik, 13. febr. 1912.

Cenjeni gospod!

Naznamim Vam, da sem iskal po vseh tovarnah mlin, pa tacega nisem mogel dobiti kakor je Vaš. Človek ga more z roko vrteti pa naredi boljše moko kakor vodni mlin. Kako nebi bili zadovoljni, ker ga vsak šolarski otrok lahko goni. V dveh urah zmelje mernik žita. Jaz sem prav zadovoljen s tem mlinom, kakor tudi vsi drugi, katerim ste ga poslali. Dragi gospod, jaz ga vsakemu kmetu priporočam. Srčni pozdravi Štefan Colarič, Rakovnik št. 5, z. p. St. Jernej na Dolenjskem (Kranjsko). 444

Ceniki se razpošiljajo brezplačno in poštnine prosto.

Jos. Pfeifer,
tovarna za poljedeljske in kmetijske stroje in livarna za železo in medenino v Hočah (Kötsch) pri Mariboru na Stajerskem.

Zagorsko belo apno, portland- in roman-cement, traverze, vezno železje, železje za okove vozov, štedilnike, posamezne dele štedilnikov za vzdati, lite in bakrene kotle, okove za stavbe, barve vseh vrst, Tomaževo žlindro, oglje za kovače (koks), kakor tudi vse vrste železja, zaloga vseh vrst desk, lat in drogov. Dobi se vse najceneje pri

Alozijju Maček,
Maribor, Tržaška cesta 25, zraven bolnišnice. 479

Delniška glavnica 8 milijonov kron. Rezervni zaklad 800.000 kron.

Podružnica

Ljubljanske kreditne banke

v Celju

sprejema **vloge** na vložne knjižice in jih obrestuje po od dne vloge do dne dviga **4 1/2 %** brez vsacega odbitka.

Vloge na tekoči račun obrestuje najkulantneje.

Iz celega sveta.

Kako delajo liberalci s cerkvami na Francoskem. Slovenski liberalni listi so vedno polni hvale, kako „uljudno“ se na Francoskem postopa s katoličani in kako se čuva verski čut, kako se varujejo cerkve itd. A kako je pravzaprav v tem oziru, nam svedočijo naslednje vrstice: Med tem ko najneznatnejše pohištvo iz XVIII plačujejo z ogromnimi svotami, puščajo najkrasnejše stavbe iz starih vekov v nemar. Kljub svarilnemu klicu na Francoskem je zapisan ondotnim cerkvam gotov konec. Počasi izginjajo iz onih mest, ki so bila kdaj sedež škofov in ki so jih vzdrževali graščaki iz okolice. To vodi v malih mestih neovirano do popolnega uničenja cerkva na Francoskem. Število obiskovalcev cerkva se manjša in ločitev cerkve od države je dala starim zidovom smrtni udarec. Tamkaj, kjer so mogli lepe in bčasne prostore za kaj porabiti, so spremenili cerkve v vsakovrstna skladišča ali celo zabavišča. Tako je v Seulisu, starem škofijskem mestu, kjer je, kot pripoveduje pravljica, sveti Regul prvi oznanjeval Silvanektom krščanstvo. Seulis je bil še do pred kratkimi 20 leti nekak mali Rim. Romali so v Seulis, da bi si ogledali tamošnje lepe cerkve in kapele. Ob praznikih je donelo zvonjenje zvonov daleč ven v okolico. Od vsega tega pa danes ni ostalo drugega kot golo zidovje. Pod cerkveno kupolo v Saint-Faubourgu, ki je še iz XII. stoletja, se je nastanil neki cirkus, ki ga zlasti kmečko prebivalstvo močno obiskuje. V ladji stolnice St. Pierre se vrši dvakrat na teden semenj, ne da bi kdo na to mislil, da bi izgnal kupce iz templja. V St. Vincentu so zbrani preostanki raznih, še rešenih svetih predmetov pod skupnim imenom „muzej“. Neka starodavna slovita kapela je bila oddana v najem mestnemu stavbnemu mojstru. Cerkev v Karmesu služi vojaški garniziji kot skladišče vojaških potrebščin. In veliko cerkev Saint Agnana so preuredili v gledališče. Spretna ladja je prirejena za gledalce in oder, stranski oltarji pa služijo igralcem za oblačilne prostore. Res, svobodomiselnja ljudovlada je nekaj izrednega. In take razmere bi radi imeli tudi pri nas socialni demokratje in liberalci.

Svojo srečo prodal. Neki rokodelski pomočnik je nedavno prodal v sili neko avstrijsko državno srečko za 3 marke nekemu krošnjarju, kateri je zadel dne 10. julija na-njo 60.000 mark.

Obleke iz papirja. Neka velika tovarna v Londonu se bavi s poizkusi, kakor pripovedujejo angleški listi, napraviti iz papirja obleke. Baje se obetajo v tem oziru zelo ugodni uspehi, ki bodo povzročili preobrat na polju oblačilne umetnosti. Znano je, da rabimo mesto blaga papir že za razne stvari. V neštetih gostilnah n. pr. dobimo namesto platnenih prtičev papirnate. V mnogih krajih rabijo celo papirnate brisače. Pred nekaj leti so se pojavili na trgu namesto slamnikov celo ženski papirnati klobuki, ki pa so le malo časa životarili, kakor tudi mnogo obrekovani papirnati ovratniki. Najvažnejši vzrok, da se zna udomačiti papirnata obleka, je ta, da postaja na Angleškem pranje umazanega perila vedno dražje, tako,

da bi bilo veliko cenejše papirnato spodnje perilo, ki bi se po enkratni rabi vrglo proč, kot pa platneno perilo. Srajca bi veljala n. pr. 60 vin., žepni robec nič več kot 1 vinar, zlasti pa bi se v poletju mnogo prihranilo pri obleki otrok.

Smrt mučenice. Zagrebški krčmar Brundič je zadavil svojo ženo. Listi sedaj obširno pišejo o grozopolnem življenju nesrečne umorjene žene. Sosedje so vedeli, da Brundič grdo ravna s svojo ženo, saj se je večkrat sam hvalil, kako je zopet pretepel svojo „babo“, večkrat je tudi rekel, da jo mora ubiti. Revica je morala spati v kuhinji, neštetokrat se je morala skriti pred surovežem v svinjak ali hlev. Sosedje so jo čez dan večkrat videli, kako se le z muko premika po kuhinji pri vsakdanjih gospodinjskih opravilih, in vedeli so, da je bila zopet tepeva. Nedavno jo je zverina tako zbil, da so jo morali prepeljati v bolnišnico. Tu je zakrila svojega moža in rekla, da jo je v gostilni napadel in pobil neki tujec. Ko so jo sosedje vprašali, zakaj proti svojemu možu ne išče pomoči pri oblasti, je odvrnila, da radi svojih dveh otročičev. Tako je tiho trpela dalje in živela grozno mučeniško življenje. Zadnje dni so sosedje zopet videli, da se revica komaj pokoncu drži, Brundič pa se je livljal, da jo je do dobrega stolkel. In res, vrgel jo je bil na tla, jo bil in hodil po njej kakor blazen, dokler ni vsa v krvi nema obležala. Se je sicer prišla k sebi in se kakor senca vlačila po hiši, opravljajoč navadna opravila. Revica ni nikomur niti z besedico potožila, dokler se ni zgrudila in v strašnih mukah izdihnila. Hip pred smrtjo je prosila z znamenji služkinjo za vo-do, in ko je popila par kapljic, je zatisnila za vedno svoje oči. Sedaj še-le so se opogumili sosedje, ki so se preje vedno bali Brundiča, da so stvar prijavili policiji, ki je nato takoj prišla Brundiča. Ob aretaciji je rekel: „Da sem jo le ubil, ni mi žal, če bom za to zaprt!“

Nezgod pri maševanju. V nedeljo je v Voitsbergu maševal nek frančiškan iz Lankovca. Ko je z monštranco dajal blagoslov, se je naenkrat zgrudil na tla. Ker je padel ravno na monštranco, se je ž njo na glavi vrezal. Ko so ga spravili zopet na noge, je nadaljeval z maševanjem do konca.

Pri delu zbesnel. V novi deželni bolnišnici v Graecu je te dni nek slikarski pomočnik naenkrat postal besen pri delu. Morali so ga zvezati. Z rešilnim vozom so ga nato spravili na živčno bolnico.

Umor zaradi 10 vinarjev. V Dunagesztinu na Ogrskem je neki tamošnji uradnik Ivan Nemeth prišel pred dnevi v prodajalno trgovca Drechslerja in zahteval za 10 vin. sladkorčkov za svoje otroke. Trgovcu mu jih je dal, a nato je zahteval Nemeth od njega, da mu povrne 10 vin. Drechsler ga je odslavil, češ, da je prejel samo 10 vin. Nemeth je šel iz trgovine, a se kmalu nato vrnil in ustrelil Drechslerja 3krat iz pištole. Drechsler se je na mestu zgrudil mrtev na tla pred očmi svojih uslužbencev. Nemeth se je pustil mirno prijeti ter je izjavil, da je ustrelil Drechslerja vsled maševanja radi onih 10 vin.

60leten novomašnik. Iz Monakovega na Bavarskem poročajo: Bivši poslanec centra in profesor dr. Oton Lickenberger je študiral bogoslovje in bo v

kratkem pel novo mašo. Lickenberger je v 61. letu starosti. Bil je oženjen in je tudi že več let vdovec.

Usodna zmota pri ženitovanju. 14 oseb zastrupljenih. V Bukareštu na Rumunskem so po pomoči pri ženitovanju dali gostom mesto likerja karbolovo kisline. Ženin in nevesta, njuni stariši, sestre in bratje, in več gostov je, ko so pili karbolovo kisline, takoj umrlo.

Vročina in mraz. V Ameriki vlada največja vročina, kar je od od 30 let sem pomnijo. V Novem Jorku je dne 10. julija vsled vročine umrlo 6, v Filadelfiji 14 in v Bostonu 3 osebe. V Čikagi je umrlo dne 12. t. m. 42, v Filadelfiji 36 oseb za solnčarico; vođe je jelo primanjkovati. Nasprotno pa vlada sedaj velik mraz po raznih krajih Azije. Dne 12. t. m. je v okraju Erzerun visoko zapadel sneg. Sneg je visok pol metra. Mnogo oseb in živine je zmrznilo.

Zgorel v peči. V Veprincu na Ogrskem je zgorrel 4letni Miklavž Bernejčič, ki je bil sam doma in se preveč približal goreči peči. Ko se je vrnil oče domov, je našel mesto sinčka — ogljeno okostje.

Mrjasec umoril otroka. 11letnega sina kmeta pri Sv. Vidu pri Pongavi na Zgor. Štajerskem, Ruperta Gruberja, je te dni napadel na pašniku mrjasec. Dasi ravno je na klic dečka takoj prihitela v bližini se nahajajoča mati, je vendar dečka mrjasec že tako poškoval, da je par minut nato umrl.

Strela ubila 59 ovac. Minole dni je udarila strela v čredo ovac, ki so se pasle na nekem bregu blizu Prozora na Kranjskem, ter ubila 59 ovac. Škoda znaša 900 K.

V apnenici utonila. Dne 29. junija je padla v Vrbi, občina Prevoje pri Kampiku, 2letna posestnikova hči Ana Šterban, ko se je igrala za hišo na travniku, v napol odprto, z vođo napolnjeno apnenico ter utonila.

Velika nesreča se je zgodila dne 9. t. m. v premogovniku Denabi na Angleškem. Razpočili so se plini, ko je bilo v rovu več sto metrov pod zemljo nad 160 delavcev. Dosedaj so potegnili iz rova 84 mrtvih.

Triletni morilec. V Szolnoku na Ogrskem je neka ženska Ivana Makocsi vzela pred dnevi na rejo 3 mesece starega otroka, kar je vzbudilo ljubosumnost njenega triletnega sinčka. Ko je odšla Makocsijeva z doma, je pustila oba otroka brez nadzorstva. Med tem pa je njen 3letni sin ubil dojenca z nekim dletom. Proti neprevidni materi je uvedeno kazensko postopanje.

Toča uničila polja v Slavoniji. Iz Slavonije poročajo, da je pobila toča polja zlasti v poženski županiji, Brodu na Savi, Oriovcu, Sibiriji, Daruvaru in Lipiku. Toča je bila debela kot kokošja jajca; posamezna je tehtala do 27 dkg. Uničena je vsa setev, v nogradi so tako potolčeni, da ne bo niti kaplje vina. Škoda cenijo na več milijonov kron.

9letni morilec svoje sestre. Iz Prage poročajo, da je v Lipici 9letni posestnikov sin Janko Berkov v prepiru zabodel svojo mlajšo sestrico, s katero se je malo prej igral na domačem dvorišču. Prizadel ji je na vratu z žepnim nožem 7 ran, od katerih so bile 3 smrtne. Dekletce je vsled poškodb kmalu umrlo.

PODLISTEK.

Živa šola za domovino.

(Drobtinice 1850).

Šola je lepa, draga reč, ako je živa za Boga in domovino. Oživiti pa imajo šolo učitelji, gospodje duhovski in šolski. Ako so učenci trdi ko les in mrzli ko kamen, tudi mladina odreveni; ima oči, pa ne vidi, ima ušesa, pa ne sliši, ima srce, pa ne občuti ne svoje, ne drugih potrebe; taka šola in pa ledena jama, cerkvi in domovini več škoduje, ko hasne. Takih žalostnih šol je veliko preveč med nami. Po sadju, pravi Jezus, jih bodeti spoznali, kaj šole veljajo.

Lepo in presrečno je brati, kako so modri in skrbni šolski gospodje po nekaterih krajih v silno bojnem letu 1849 mladino svojih šol oživili za domovino in v mladih sreih vneli ljubezen, ranjenim vojščakom po svojem premoženju pripomoči. Nekateri šolarji so pulili cunjice in cele šope mehkih nitic pošiljali v bolnišnice, da so ž njimi obezovali rane; drugi so napravili bernjo in dali siromakom vbogajme, da bi lažje okrevali. Lep dar je ta, pa še lepše mlado srce, katero ga da. Iz mnogih vzgledov naj povem le enega našim čitateljem v posnemo.

Med visokimi gorami na Gornjem Štajerskem za cesto blizu Ljubna Trofaje ležijo, v čedni dolini stari trg. V Trofajah so gospod dežani šolarjem oznanili, koliko ubogi vojščaki za nas trpijo, koliko je ranjenih in bolnih, ki so se za nas vojskovali, koliko pa tudi našega usmiljenja vrednih in potrebnih. Gospod šolske otroke hvalijo, rekoč, da jih veliko zasluži obdarovanja; ali lepše bi bilo, če bi šolei darove, njim namenjene, obrnili za uboge ranjene vojščake. Veselo šolarji privolijo in prosijo, poslali svoja darila vojščakom, kateri prelivajo kri za domovino. „Lahko bodo tudi drugi izvedeli za naša dobra dejanja in pomagali ubogim vojakom, in to nas bo najbolj veselilo, to bo naše najlepše darilo; saj je boljše dati, pravi Jezus, kakor prejeti.“ Tako so storili šolarji v Trofajah; ministranti, ki služijo pri sv. maši, so zložili svoje prihvane krajarje in tako nabrali za 23 goldinarjev srebra ter iste poslali blagim gospem na Dunaj, katere so oskrbovale bolnišnico za bolne in ranjene vojake.

Tako se prava ljubezen do Boga, bližnjega in domovine v otroških sreih oživi; tako se mladina za Boga in cesarja, za sveto cerkev in deželo vzgoji!

Bog nam daj veliko takih šol, kakoršna je v Trofajah. Taka šola je prava!

Skrbi za domovino.

Tista dežela, v kateri je bil kdo rojen ali vzrejen, ali v kateri stalno prebiva, se imenuje rojstna ali domača dežela, domovina, očeštvina ali očevina. V domovini dobi vsakateri prebivalec potrebni živež, nauk o potrebnih in koristnih znanostih, dobi brambo in varnost svojega življenja in premoženja, in marsikatero druge dobrote, katere mu pomagajo, ohraniti življenje in zdravje in svoj visoki, večni namen doseči. Vsakdo dobiva tedaj od svoje domovine mnogotere in velike dobrote. Zato je vsak prebivalec dolžan svoji domači deželi hvalo, ljubezen in pomoč. To hvaležnost, ljubezen in pomoč imenujemo sploh domovinsko ljubezen. Domovinska ljubezen ali domoljubje je tedaj dolžnost vsakaterega podložnika.

Kaj ima tedaj storiti, kdor ljubi domovino? Kdor ljubi svojo domovino, se bo vsega veselil, kar srečo domovine povišuje; srce ga bo bolelo, če jo nadloga ali nesreča zadene; vse njene prigodke bo občutil v srcu. Prerok Jeremija je občutil v srcu vse nadloge svoje domovine in je žaloval nad njenim razdjanjem v svojih žalostnih pesmih. Jezus se je jokal nad Jeruzalemom.

Kdor svojo domovino ljubi, ji iz srca vse želi, kar je za njo dobrega in koristnega. Svojo domovinsko ljubezen izkazuujemo tedaj tudi s tem, da ji vse dobro in koristno iz srca želimo.

Ali ne bilo bi dosti, vse vesele in žalostne dogodke svoje domovine čutiti v srcu in ji vse dobro in koristno iz srca želeči; dober deželan je tudi pripravljen, z besedo in z dejanjem v potrebi svoji domovini po svoji moči pomagati in skrbti, da se odvrne vse in obvaruje vsega, kar bi ji bilo škodljivo in nevarno. Tudi s tem tedaj izkazuujemo domovinsko ljubezen, da radi in radovoljno storimo vse, kar povišuje srečo domovine, in si prizadevamo, vso škodo od nje odvrniti.

Kaj je domovini res koristno ali škodljivo, kaj njeno srečo poviša ali pomanjša, to ve najbolje razsoditi tisti, ki pozna potrebe vse dežele in skrbti za srečo vseli podložnih, in ta je deželni oblastnik, cesar. Deželni oblastnik daje tedaj postave in povelja v izpolnjevanje vsem podložnim, in ukazuje s lem vsakoteremu, kaj da naj stori ali opusti, da se sreča po domovini ohrani in poviša. Kdor tedaj ljubi svojo domovino, postave in povelja deželnega oblastnika rad natanko in vselej izpolnjuje.

Car Napoleon, katehet.

(A. M. Slomšek, 1854).

Vsi resnični veliki možje so spoštovali vero kot prvi temelj vsake prave velikosti, dobro vedoči, da brez Boga ni nobene prave velikosti, brez božjega čiščenja za človeka nobene prave časti, brez nabožnosti pod spreminjajočo se luno nobene življenja sreče ni bilo, biti ne more. Ako so bili tudi po sreči oslepljeni, po slavi oglušeni, ter vsled tega začasno pozabili vero, ali jo v neblage namene zlorabili, izpametovali so se in se zopet klanjali pred to hčerjo nebeško, ki edina in sama v svojem krilu nosi najvišje blagotine življenja: Čednost, dušni mir, tolažbo in zadovoljnost. Iz tisočerih tu le en edini vzgled v osramotenje naše brezverne in bogoplasne dobe.

Pred kakimi 20 leti je bival nadškof B. v nekih toplicah na Savojskem zavoljo slabega zdravja. Za časa svojega tamošnjega bivanja je bil poklican k smrtni postelji mladostne bolnice, Umirajoča ženska izjavljala je tolikanj blaga verska načela, da se je nadškof razsolzil in vprašal: Od koga imate Vi ta prelepa načela? Gospod, odgovori ona, za Bogom imam dati hvalo za vse to le cesarju Napoleonu. Bila sem s svojo rodbino na otoku sv. Helene. Stela sem 10 let, ko me je cesar nekega dne tako-le nagovoril: „Dete moje; ti si zala in bodeš čez malo let še mnogo bolj. Zavoljo tolike lepote te čakajo na svetu mnogo nevarnosti. Kako jih boš prestala, če te sveta vera ne bo branila in varovala? Kdo pa te bode poučeval v krščanskem nauku? Tvoj oče nima nobene vere, mati še manj. Njuno dolžnost bom vzel jaz na se. Pridi jutri k meni, imela bodeva prvi pouk.“ Dve leti sem vsak teden večkrat hodila k cesarju s katekizmom v roki. Veleval mi je brati iz knjige ter mi vse to potem natanko razložil. S časom, ko sem dosegla 12. do 13. leto, rekel mi je veliki Napoleon: „Zdaj, dete moje, si dovolj poučena. Resno se ti je pripraviti na sveto obhajilo. Skrbel bom, da pridejo iz Francoskega duhovnik, ki bodo tebe na sveto obhajilo, mene pa na smrt pripravili.“ In to se je tudi zgodilo.

Kako revni in malenkostni se kažejo vi, očetje in matere, ki ste vsako znamenje žive vere odpravili iz svojih družin! Pojdite vendar tudi k cesarju Napoleonu v šolo, ter se učite, česar je tudi vašim rodbinam najbolj potrebno!

(Dalje prih.)

Darujte za Slov. Stražo!

